

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Гуманітарний факультет

Кафедра туристичного, готельного та ресторанного бізнесу

Пояснювальна записка

до кваліфікаційної дипломної роботи
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

на тему УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОГОТЕЛЯМИ В
ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ
ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ НА ПРИКЛАДІ GREEN PARK HOTEL
М. ТРУСКАВЕЦЬ.

(назва теми)

Виконав: студентка 4 курсу, групи ГФ-112
Спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа

(код та назва)

Освітня програма (спеціалізація) Готельно-
ресторанна справа

ВАКУЛЕНКО Л.О.

(ПРИЗВИЩЕ та ініціали)

Керівник БЕЗХЛІБНА А.П.

(ПРИЗВИЩЕ та ініціали)

Рецензент МАЛТИЗ В.В.

(ПРИЗВИЩЕ та ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Факультет гуманітарний

Кафедра Туристичного, готельного та ресторанного бізнесу

Ступінь вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр

Спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа

(шифр і назва)

Освітня програма (спеціалізація) Готельно-ресторанна справа

(назва освітньої програми (спеціалізації))

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ТГРБ

В.М. Зайцева

«12» лютого 2026 року

ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

ВАКУЛЕНКО Ліни Олександрівни

(прізвище, ім'я по батькові)

1. Тема роботи Удосконалення управління екоготелями в Львівській області в сучасних умовах розвитку туристичної галузі на прикладі Green Park Hotel м. Трускавець.

керівник роботи (проекту) БЕЗХЛІБНА А.П., д.е.н., проф.,
затвердженні наказом вищого навчального закладу від «11» лютого 2026 року № 48

2. Строк подання студентом роботи (проекту) 01.06.2026 р.

3. Вихідні дані до роботи (проекту) в роботі використанні результати наукових праць вітчизняних та зарубіжних дослідників, вітчизняні нормативно-правові та нормативні документи, статистичні дані, матеріали неурядових вітчизняних та зарубіжних організацій, дані спеціалізованих періодичних видань з питань організації діяльності закладів готельного господарства, особливостей управління екоготелями, результати проведеного автором дослідження.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____
Розділ 1. Теоретичні основи управління екоготелями.

Розділ 2. Аналіз управління екоготелями Львівської області (на прикладі Green Park Hotel, м. Трускавець).

Розділ 3. Шляхи вдосконалення управління екоготелями в сучасних умовах розвитку туристичної галузі (на прикладі Green Park Hotel, м. Трускавець).

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

24 таблиці, 1 рисунок

6. Консультанти розділів дипломної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	БЕЗХЛІБНА А.П., д.е.н., проф.	21.03.2026	09.04.2026
2	БЕЗХЛІБНА А.П., д.е.н., проф.	10.04.2026	25.04.2026
3	БЕЗХЛІБНА А.П., д.е.н., проф.	26.04.2026	10.05.2026
Нормо-контроль	МАМОТЕНКО Д.Ю., к.е.н., доц.	28-30.05.2026	

7. Дата видачі завдання 12.02.2025 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Узгодження теми, складання змісту	11-20.11.2025	виконано
2	Вивчення літературних джерел	21.11.2025-10.02.2026	виконано
3	Збір матеріалу на кваліфікаційну дипломну роботу	21.12.2025-31.01.2026	виконано
4	Групування та аналіз зібраного матеріалу	01.02-20.03.2026	виконано
5	Виконання першого розділу	21.03.2026-09.04.2026	виконано
6	Виконання другого розділу	10.04-25.04.2026	виконано
7	Виконання третього розділу	26.04-10.05.2026	виконано
8	Формування висновків та рекомендацій	11-20.05.2026	виконано
9	Оформлення кваліфікаційної дипломної роботи	21.05-25.05.2026	виконано
10	Перевірка роботи керівником	21.03-30.05.2026	виконано
11	Одержання відгуку та рецензії	01-13.05.2026	виконано
12	Попередній захист кваліфікаційної дипломної роботи	16-31.05.2026	виконано
13	Подання роботи на кафедру	01.06.2026	виконано
14	Захист кваліфікаційної дипломної роботи	05-30.06.2026	виконано

Студент

(підпис)

ВАКУЛЕНКО Л.О.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

БЕЗХЛІБНА А.П.
(прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Актуальність теми. У глобальному та національному вимірах дедалі більшого значення набуває впровадження екологічно орієнтованих підходів до управління підприємствами індустрії гостинності, зокрема екоготелями, які поєднують економічну ефективність із мінімізацією негативного впливу на довкілля.

Зростання попиту на «зелені» готельні послуги, підвищення екологічної свідомості споживачів та інтеграція України у світовий туристичний простір обумовлюють необхідність удосконалення управлінських підходів у діяльності екоготелів. Важливим аспектом є впровадження сучасних інструментів екологічного менеджменту, енергоефективних технологій, раціонального використання ресурсів та екологічної сертифікації, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємств.

Львівська область має значний рекреаційний потенціал, зокрема завдяки таким відомим курортам, як Трускавець, що спеціалізується на оздоровчому та медичному туризмі. Це створює передумови для розвитку екологічно орієнтованих засобів розміщення, які відповідають сучасним вимогам туристів щодо якості послуг та екологічної безпеки.

Крім того, актуальність теми посилюється необхідністю відновлення та сталого розвитку туристичної сфери України в умовах соціально-економічних трансформацій, що вимагає впровадження інноваційних управлінських рішень і підвищення якості послуг. У цьому контексті екоготелі можуть стати важливим елементом формування позитивного іміджу регіону та країни загалом як екологічно відповідальної туристичної дестинації.

Метою кваліфікаційної дипломної роботи є дослідження аспектів управління екоготелями Львівської області в сучасних умовах розвитку туристичної галузі на прикладі Green Park Hotel, м. Трускавець. Виходячи з

мети в роботі вирішено наступні задачі: досліджено теоретичні основи управління екоготелями, проаналізовано стан управління екоготелями Львівської області (на прикладі Green Park Hotel, м. Трускавець), розроблено шляхи вдосконалення управління екоготелями в сучасних умовах розвитку туристичної галузі (на прикладі Green Park Hotel, м. Трускавець).

Об'єктом дослідження є екоготелі Львівської області.

Предметом дослідження є аспекти управління екоготелями в сучасних умовах розвитку туристичної галузі на прикладі Green Park Hotel, м. Трускавець.

Методи дослідження: аналіз літературних джерел, методи порівняння, синтезу та аналізу, індукції та дедукції.

Інформаційну базу дослідження становлять праці вітчизняних і зарубіжних учених у галузі управління екоготелями, статистичні та аналітичні джерела, результати власних досліджень.

Практичне значення. Практичне значення дослідження полягає у можливості використання результатів для вдосконалення управління екоготелями з урахуванням сучасних тенденцій розвитку туристичної галузі, що сприятиме підвищенню ефективності їх діяльності, конкурентоспроможності та забезпеченню сталого розвитку Львівської області.

Апробація результатів кваліфікаційної дипломної роботи. Головні положення та результати кваліфікаційної роботи представлені у виступі за темою «Екодизайн об'єктів готельно-ресторанного бізнесу», що відбувся на I Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми та перспективи розвитку сфери гостинності, туризму та рекреації» 23 жовтня 2025 р. в м. Запоріжжя [4].

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, переліку посилань (44 найменування). Загальний обсяг роботи становить 74 сторінки, основний зміст роботи викладено на 67 сторінках. Робота містить 24 таблиці та

1 рисунок.

АНОТАЦІЯ

Вакуленко Л.О. Удосконалення управління екоготелями в Львівській області в сучасних умовах розвитку туристичної галузі на прикладі Green Park Hotel м. Трускавець.

Робота присвячена дослідженню особливостей управління екоготелями в Львівській області в сучасних умовах розвитку туристичної галузі на прикладі Green Park Hotel м. Трускавець. У роботі розглянуто теоретичні основи управління екоготелями. Другий розділ присвячений аналізу стану управління екоготелями Львівської області (на прикладі Green Park Hotel, м. Трускавець), передумов, перспектив функціонування та визначенню ключових трендів у їх діяльності. У третьому розділі розроблено шляхи вдосконалення управління екоготелями в сучасних умовах розвитку туристичної галузі (на прикладі Green Park Hotel, м. Трускавець). Результати дослідження можуть бути використані для вдосконалення управління екоготелями з урахуванням сучасних тенденцій розвитку туристичної галузі, що сприятиме підвищенню ефективності їх діяльності, конкурентоспроможності та забезпеченню сталого розвитку Львівської області.

Ключові слова: екоготель, управління екоготелями, сталий розвиток, міжнародні екостандарти, екологічна свідомість.

ANNOTATION

Vakulenko L.O. Improving the management of eco-hotels in the Lviv region in modern conditions of tourism industry development using the example of Green Park Hotel in Truskavets.

The work is devoted to the study of the features of the management of eco-hotels in the Lviv region in modern conditions of tourism industry development using the example of Green Park Hotel in Truskavets. The work considers the theoretical foundations of eco-hotel management. The second section is devoted to

the analysis of the state of eco-hotel management in the Lviv region (using the example of Green Park Hotel, Truskavets), prerequisites, prospects for functioning and identification of key trends in their activities. The third section develops ways to improve the management of eco-hotels in modern conditions of tourism industry development (using the example of Green Park Hotel, Truskavets). The results of the study can be used to improve the management of eco-hotels taking into account modern trends in the tourism industry development, which will contribute to increasing the efficiency of their activities, competitiveness and ensuring sustainable development of the Lviv region.

Keywords: eco-hotel, eco-hotel management, sustainable development, international eco-standards, environmental awareness.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ

див. — дивись

дол. — долар

г — грам

год. — година

ін. — інше

од. — одиниця

р. — рік

рис. — рисунок

т — тонна

табл. — таблиця

тис. — тисяча

% — відсоток

ЗМІСТ

ВСТУП	10
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ЕКОГОТЕЛЯМИ	13
1.1. Сутність, принципи та концептуальні засади функціонування екоготелів	13
1.2. Міжнародні стандарти та системи екологічної сертифікації в готельному бізнесі (зокрема Green Key та ін.)	16
1.3. Особливості управління екоготелями в умовах сталого розвитку туристичної індустрії	21
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ЕКОГОТЕЛЯМИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (НА ПРИКЛАДІ GREEN PARK HOTEL, М. ТРУСКАВЕЦЬ)	26
2.1 Роль екоготелів в розвитку готельної галузі Львівської області	26
2.2. Аналіз екоготелю Green Park Hotel, м. Трускавець	37
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОГОТЕЛЯМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ (НА ПРИКЛАДІ GREEN PARK HOTEL, М. ТРУСКАВЕЦЬ)	49
3.1 Удосконалення системи екологічного менеджменту та ресурсоефективності в діяльності Green Park Hotel & SPA	49
3.2. Розвиток екологічного маркетингу та формування конкурентних переваг екоготелю в Трускавець	54
ВИСНОВКИ	65
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ	68
ДОДАТКИ	73

ВСТУП

Актуальність теми. У глобальному та національному вимірах дедалі більшого значення набуває впровадження екологічно орієнтованих підходів до управління підприємствами індустрії гостинності, зокрема екоготелями, які поєднують економічну ефективність із мінімізацією негативного впливу на довкілля.

Зростання попиту на «зелені» готельні послуги, підвищення екологічної свідомості споживачів та інтеграція України у світовий туристичний простір обумовлюють необхідність удосконалення управлінських підходів у діяльності екоготелів. Важливим аспектом є впровадження сучасних інструментів екологічного менеджменту, енергоефективних технологій, раціонального використання ресурсів та екологічної сертифікації, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємств.

Львівська область має значний рекреаційний потенціал, зокрема завдяки таким відомим курортам, як Трускавець, що спеціалізується на оздоровчому та медичному туризмі. Це створює передумови для розвитку екологічно орієнтованих засобів розміщення, які відповідають сучасним вимогам туристів щодо якості послуг та екологічної безпеки.

Крім того, актуальність теми посилюється необхідністю відновлення та сталого розвитку туристичної сфери України в умовах соціально-економічних трансформацій, що вимагає впровадження інноваційних управлінських рішень і підвищення якості послуг. У цьому контексті екоготелі можуть стати важливим елементом формування позитивного іміджу регіону та країни загалом як екологічно відповідальної туристичної дестинації.

У останні роки різні аспекти забезпечення якості послуг в готельно-ресторанному бізнесі отримали відображення в роботах таких авторів, як Ачасова А.О., Безхлбна А.П., Белікова М.В., Журавльова С.М.,

Красномовець В.А., Кукліна Т.С., Коваленко О.В., Літвак О.В., Мамонтенко Н.Ю., Цвілій С.М., тощо.

Метою кваліфікаційної дипломної роботи є дослідження аспектів управління екоготелями Львівської області в сучасних умовах розвитку туристичної галузі на прикладі Green Park Hotel, м. Трускавець.

Відповідно до поставленої мети в роботі поставлено такі завдання:

- дослідити теоретичні основи управління екоготелями,
- проаналізувати стан управління екоготелями Львівської області (на прикладі Green Park Hotel, м. Трускавець),
- розробити шляхи вдосконалення управління екоготелями в сучасних умовах розвитку туристичної галузі (на прикладі Green Park Hotel, м. Трускавець).

Об'єктом дослідження є екоготелі Львівської області.

Предметом дослідження є аспекти управління екоготелями в сучасних умовах розвитку туристичної галузі на прикладі Green Park Hotel, м. Трускавець.

Методи дослідження – аналіз літературних джерел, методи порівняння, синтезу та аналізу, індукції та дедукції.

Інформаційну базу дослідження становлять праці вітчизняних і зарубіжних учених у галузі управління екоготелями, статистичні та аналітичні джерела, результати власних досліджень.

Теоретичною основою роботи є наукові праці вітчизняних та зарубіжних науковців та практиків, що зосереджені на дослідженні якості обслуговування та організації функціонування екоготелів, дані щодо економічного розвитку засобів розміщення та їх екологічних ініціатив.

Практичне значення. Теоретичні положення, які представлені в кваліфікаційній дипломній роботі можуть бути використані керівництвом готельних закладів для підвищення ефективності організації процесів управління екологічними ініціативами в своїх закладах та підвищення якості послуг, що надаються. Запропоновані теоретичні положення щодо

удосконалення організації підвищення якості продукції можуть бути використані в навчальному процесі в Національному університеті «Запорізька політехніка» під час підготовки методичного забезпечення та викладання дисципліни «Управління якістю продукції та послуг в готельно-ресторанному господарстві».

Апробація результатів кваліфікаційної дипломної роботи. Головні положення та результати кваліфікаційної роботи представлені у виступі за темою «Екодизайн об'єктів готельно-ресторанного бізнесу», що відбувся на I Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми та перспективи розвитку сфери гостинності, туризму та рекреації» 23 жовтня 2025 р. в м. Запоріжжя [4].

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, переліку посилань (44 найменування). Загальний обсяг роботи становить 74 сторінки, основний зміст роботи викладено на 67 сторінках. Робота містить 24 таблиці та 1 рисунок.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ЕКОГОТЕЛЯМИ

1.1. Сутність, принципи та концептуальні засади функціонування екоготелів

Сутність екоготелів як особливого сегмента готельного бізнесу формується в контексті розвитку концепції сталого туризму та зростання екологічної свідомості суспільства. Екоготелі являють собою засоби розміщення, діяльність яких спрямована на мінімізацію негативного впливу на навколишнє середовище, раціональне використання природних ресурсів та інтеграцію екологічних принципів у всі бізнес-процеси. Вони поєднують функції традиційних готелів із екологічною відповідальністю, що проявляється у впровадженні ресурсозберігаючих технологій, використанні екологічно чистих матеріалів та формуванні відповідної поведінки споживачів.

Концептуально функціонування екоготелів базується на принципах сталого розвитку, який передбачає збалансоване поєднання економічної ефективності, соціальної відповідальності та екологічної безпеки [3, 4]. У цьому контексті екоготелі виступають як інструмент реалізації глобальних екологічних стратегій у сфері туризму, адаптуючи міжнародні стандарти до локальних умов господарювання. Зокрема, важливу роль відіграють сертифікаційні програми, такі як Green Key, які визначають критерії екологічної відповідності та виступають орієнтиром для готельних підприємств.

Сутність екоготелів також розкривається через їх функціональні характеристики, серед яких ключовими є впровадження систем екологічного менеджменту, енерго- та водозбереження, управління відходами, а також використання відновлюваних джерел енергії. Важливим аспектом є інтеграція екологічних принципів у стратегічне управління підприємством, що передбачає розробку екологічної політики, встановлення цілей сталого

розвитку та здійснення постійного моніторингу результатів діяльності.

Принципи функціонування екоготелів відображають базові підходи до організації їх діяльності та можуть бути систематизовані за кількома напрямками (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 – Основні принципи функціонування екоготелів

Принцип	Зміст
Екологічна відповідальність	мінімізація впливу на довкілля
Ресурсоефективність	раціональне використання енергії та води
Інноваційність	впровадження екологічних технологій
Соціальна орієнтованість	врахування інтересів громади
Прозорість	відкритість екологічної інформації

Зазначені принципи формують основу концептуальних засад функціонування екоготелів, які передбачають інтеграцію екологічних, економічних і соціальних компонентів у єдину систему управління. Важливою складовою є орієнтація на замкнені цикли використання ресурсів, що відповідає ідеям циркулярної економіки та передбачає повторне використання матеріалів і мінімізацію відходів.

Концептуальні засади функціонування екоготелів також включають застосування системного підходу до управління, який передбачає взаємозв'язок усіх елементів діяльності підприємства [6, 7]. Це означає, що екологічні аспекти інтегруються у всі бізнес-процеси – від закупівель і логістики до обслуговування гостей і маркетингової діяльності. У цьому контексті важливим є впровадження екологічно відповідального постачання, що передбачає використання локальних і сертифікованих продуктів.

Значну роль у функціонуванні екоготелів відіграє взаємодія з зовнішнім середовищем, зокрема з місцевими громадами, органами влади та іншими суб'єктами туристичного ринку. Така взаємодія сприяє розвитку регіональної економіки, збереженню культурної спадщини та формуванню

позитивного іміджу туристичних дестинацій (див. табл. 1.2).

Таблиця 1.2 – Концептуальні засади функціонування екоготелів

Засада	Характеристика
Системність	інтеграція екологічних аспектів у всі процеси
Комплексність	охоплення всіх сфер діяльності
Безперервність	постійне вдосконалення екологічних практик
Адаптивність	пристосування до змін зовнішнього середовища
Орієнтація на споживача	формування екологічної поведінки гостей

Крім того, концепція екоготелів передбачає активне використання інструментів екологічного маркетингу, які спрямовані на просування екологічно чистих послуг та формування попиту на сталий туризм [5]. Включає інформування споживачів про екологічні переваги, сертифікацію послуг, використання відповідних комунікаційних стратегій (див. табл. 1.3).

Таблиця 1.3 – Функціональні напрями діяльності екоготелів

Напрямок	Основні заходи
Енергоменеджмент	використання енергоефективних технологій
Водокористування	економія та повторне використання води
Управління відходами	сортування, переробка
Закупівлі	екологічно відповідальні постачальники
Освітня діяльність	підвищення екосвідомості

Отже, сутність, принципи та концептуальні засади функціонування екоготелів визначають їх як інноваційну модель готельного бізнесу, що поєднує економічну ефективність із екологічною відповідальністю. Такий підхід забезпечує формування конкурентоспроможного туристичного

продукту, сприяє збереженню природного середовища та відповідає сучасним вимогам розвитку глобальної індустрії гостинності.

1.2. Міжнародні стандарти та системи екологічної сертифікації в готельному бізнесі (зокрема Green Key та ін.)

Сутність екоготелів як особливого сегмента готельного бізнесу формується в контексті розвитку концепції сталого туризму та зростання екологічної свідомості суспільства [12]. Екоготелі являють собою засоби розміщення, діяльність яких спрямована на мінімізацію негативного впливу на навколишнє середовище, раціональне використання природних ресурсів та інтеграцію екологічних принципів у всі бізнес-процеси. Вони поєднують функції традиційних готелів із екологічною відповідальністю, що проявляється у впровадженні ресурсозберігаючих технологій, використанні екологічно чистих матеріалів та формуванні відповідної поведінки споживачів.

Концептуально функціонування екоготелів базується на принципах сталого розвитку, який передбачає збалансоване поєднання економічної ефективності, соціальної відповідальності та екологічної безпеки. У цьому контексті екоготелі виступають як інструмент реалізації глобальних екологічних стратегій у сфері туризму, адаптуючи міжнародні стандарти до локальних умов господарювання. Зокрема, важливу роль відіграють сертифікаційні програми, такі як Green Key, які визначають критерії екологічної відповідності та виступають орієнтиром для готельних підприємств.

Сутність екоготелів також розкривається через їх функціональні характеристики, серед яких ключовими є впровадження систем екологічного менеджменту, енерго- та водозбереження, управління відходами, а також використання відновлюваних джерел енергії [13]. Важливим аспектом є інтеграція екологічних принципів у стратегічне управління підприємством,

що передбачає розробку екологічної політики, встановлення цілей сталого розвитку та здійснення постійного моніторингу результатів діяльності.

Принципи функціонування екоготелів відображають базові підходи до організації їх діяльності та можуть бути систематизовані за кількома напрямками (див. табл. 1.4).

Таблиця 1.4 – Основні принципи функціонування екоготелів

Принцип	Зміст
Екологічна відповідальність	мінімізація впливу на довкілля
Ресурсоефективність	раціональне використання енергії та води
Інноваційність	впровадження екологічних технологій
Соціальна орієнтованість	врахування інтересів громади
Прозорість	відкритість екологічної інформації

Зазначені принципи формують основу концептуальних засад функціонування екоготелів, які передбачають інтеграцію екологічних, економічних і соціальних компонентів у єдину систему управління. Важливою складовою є орієнтація на замкнені цикли використання ресурсів, що відповідає ідеям циркулярної економіки та передбачає повторне використання матеріалів і мінімізацію відходів [5].

Концептуальні засади функціонування екоготелів також включають застосування системного підходу до управління, який передбачає взаємозв'язок усіх елементів діяльності підприємства (див. табл. 1.5). Це означає, що екологічні аспекти інтегруються у всі бізнес-процеси – від закупівель і логістики до обслуговування гостей і маркетингової діяльності. У цьому контексті важливим є впровадження екологічно відповідального постачання, що передбачає використання локальних і сертифікованих продуктів.

Таблиця 1.5 – Концептуальні засади функціонування екоготелів

Засада	Характеристика
Системність	інтеграція екологічних аспектів у всі процеси
Комплексність	охоплення всіх сфер діяльності
Безперервність	постійне вдосконалення екологічних практик
Адаптивність	пристосування до змін зовнішнього середовища
Орієнтація на споживача	формування екологічної поведінки гостей

Значну роль у функціонуванні екоготелів відіграє взаємодія з зовнішнім середовищем, зокрема з місцевими громадами, органами влади та іншими суб'єктами туристичного ринку. Така взаємодія сприяє розвитку регіональної економіки, збереженню культурної спадщини та формуванню позитивного іміджу туристичних дестинацій.

Крім того, концепція екоготелів передбачає активне використання інструментів екологічного маркетингу, які спрямовані на просування екологічно чистих послуг та формування попиту на сталий туризм. Це включає інформування споживачів про екологічні переваги, сертифікацію послуг та використання відповідних комунікаційних стратегій (див. табл. 1.6).

Таблиця 1.6 – Функціональні напрями діяльності екоготелів

Напрямок	Основні заходи
Енергоменеджмент	використання енергоефективних технологій
Водокористування	економія та повторне використання води
Управління відходами	сортування, переробка
Закупівлі	екологічно відповідальні постачальники
Освітня діяльність	підвищення екосвідомості

Отже, сутність, принципи та концептуальні засади функціонування

екоготелів визначають їх як інноваційну модель готельного бізнесу, що поєднує економічну ефективність із екологічною відповідальністю. Такий підхід забезпечує формування конкурентоспроможного туристичного продукту, сприяє збереженню природного середовища та відповідає сучасним вимогам розвитку глобальної індустрії гостинності.

Міжнародні стандарти та системи екологічної сертифікації в готельному бізнесі є важливим інструментом забезпечення сталого розвитку індустрії гостинності, оскільки вони формують єдині вимоги до екологічної відповідальності підприємств, сприяють підвищенню якості послуг та забезпечують конкурентоспроможність на глобальному туристичному ринку. У сучасних умовах екологічна сертифікація виступає не лише показником відповідності міжнародним нормам, але й ефективним механізмом управління ресурсами та мінімізації негативного впливу на довкілля [18].

Сутність міжнародних стандартів полягає у встановленні комплексних критеріїв, що охоплюють всі аспекти діяльності готелів, включаючи енергоспоживання, водокористування, управління відходами, використання екологічно безпечних матеріалів та рівень екологічної обізнаності персоналу і гостей. Впровадження таких стандартів дозволяє готельним підприємствам інтегрувати принципи сталого розвитку у свою операційну та стратегічну діяльність.

Однією з найбільш поширених систем сертифікації у готельному бізнесі є Green Key, яка функціонує під егідою Foundation for Environmental Education [24]. Дана програма передбачає відповідність більш ніж 60 обов'язковим та додатковим критеріям, що охоплюють екологічний менеджмент, технічні аспекти діяльності та комунікацію з клієнтами. Сертифікація Green Key є добровільною, проте її наявність значно підвищує рівень довіри з боку споживачів та партнерів.

Поряд із Green Key у міжнародній практиці широко застосовуються інші системи екологічної сертифікації, що мають різну сферу застосування та рівень вимог (див. табл. 1.7).

Таблиця 1.7 – Основні міжнародні системи екологічної сертифікації у готельному бізнесі

Система сертифікації	Організація	Основні характеристики
Green Key	FEE	орієнтація на готелі, комплексні критерії
EU Ecolabel	ЄС	високі екологічні стандарти для послуг
Green Globe	приватна організація	сталий розвиток туристичних підприємств
LEED	USGBC	енергоефективність будівель
ISO 14001	ISO	система управління довкіллям

Зазначені системи відрізняються за сферою охоплення, процедурою сертифікації та рівнем вимог, проте всі вони спрямовані на досягнення єдиної мети – зниження екологічного навантаження та підвищення ефективності використання ресурсів.

Особливістю системи Green Key є її практична орієнтація на операційну діяльність готелів. Вона передбачає впровадження конкретних заходів, таких як використання енергоефективного обладнання, встановлення систем економії води, організація сортування відходів, а також інформування гостей про екологічні ініціативи (див. табл. 1.8) [26]. Важливою вимогою є регулярний моніторинг показників та щорічне підтвердження відповідності критеріям.

Таблиця 1.8 – Ключові критерії екологічної сертифікації Green Key

Група критеріїв	Зміст
Екологічний менеджмент	політика, планування, моніторинг
Енергозбереження	ефективне використання енергії
Водозбереження	зниження споживання води
Управління відходами	сортування, утилізація
Закупівлі	екологічно відповідальні постачальники
Освіта	навчання персоналу та інформування гостей

Система ISO 14001 має більш універсальний характер і може застосовуватися у різних галузях, включаючи готельний бізнес. Вона орієнтована на створення ефективної системи екологічного менеджменту, що

забезпечує постійне вдосконалення екологічних показників підприємства. Водночас сертифікації LEED та EU Ecolabel акцентують увагу на енергоефективності будівель і відповідності продукції та послуг високим екологічним стандартам.

Впровадження міжнародних стандартів екологічної сертифікації має багатовекторний ефект, що проявляється у підвищенні ефективності управління, зниженні витрат, покращенні іміджу та розширенні ринків збуту.

Водночас існують певні обмеження впровадження сертифікації, зокрема значні фінансові витрати, складність процедур оцінювання та необхідність постійного контролю відповідності встановленим критеріям. Це потребує від готельних підприємств стратегічного підходу до управління екологічною діяльністю та інтеграції відповідних стандартів у довгострокову політику розвитку.

Отже, міжнародні стандарти та системи екологічної сертифікації, зокрема Green Key, відіграють ключову роль у трансформації готельного бізнесу відповідно до принципів сталого розвитку [28]. Вони забезпечують формування єдиних підходів до екологічного управління, сприяють підвищенню якості послуг та створюють передумови для інтеграції національних туристичних підприємств у глобальний ринок екологічно відповідального туризму.

1.3. Особливості управління екоготелями в умовах сталого розвитку туристичної індустрії

Особливості управління екоготелями в умовах сталого розвитку туристичної індустрії визначаються необхідністю інтеграції екологічних, економічних та соціальних складових у єдину систему управління підприємством. Такий підхід зумовлений трансформацією сучасного готельного бізнесу, що орієнтується не лише на отримання прибутку, але й на забезпечення довгострокової екологічної безпеки та соціальної

відповідальності. У цьому контексті управління екоготелями виступає як інноваційна модель, що базується на принципах сталого розвитку та передбачає впровадження міжнародних стандартів, зокрема Green Key та ISO 14001 (див. рис. 1.1).

Рис. 1.1 – Зв'язок інструментів та особливостей управління екоготелями

Суттєвою особливістю управління екоготелями є системний характер екологічного менеджменту, який охоплює всі рівні функціонування підприємства – від стратегічного планування до операційної діяльності. Це передбачає формування екологічної політики, встановлення чітких цілей і показників ефективності, а також регулярний моніторинг і контроль результатів [19, 25]. У таких умовах екологічна складова стає невід'ємною частиною корпоративної стратегії, що впливає на прийняття управлінських

рішень.

Важливою рисою є інтеграція ресурсоефективних технологій у діяльність екоготелів. Управління енергоспоживанням, водокористуванням та відходами здійснюється на основі сучасних інноваційних рішень, що дозволяють мінімізувати витрати ресурсів і зменшити екологічний вплив. Це включає автоматизовані системи контролю, використання відновлюваних джерел енергії, впровадження принципів циркулярної економіки та оптимізацію виробничих процесів.

Однією з ключових особливостей є орієнтація на екологічно відповідального споживача. У сучасних умовах туристи все частіше обирають готелі, які дотримуються принципів сталого розвитку, що зумовлює необхідність формування відповідної маркетингової стратегії. Управління екоготелями передбачає активне використання інструментів екологічного маркетингу, включаючи сертифікацію, екологічне маркування, комунікацію з клієнтами та формування позитивного іміджу.

Важливим аспектом є управління персоналом, яке включає підвищення рівня екологічної компетентності працівників. Проведення навчань, тренінгів та інформаційних кампаній сприяє формуванню екологічної культури та забезпечує ефективну реалізацію екологічної політики підприємства.

Умови сталого розвитку також передбачають активну взаємодію екоготелів із зовнішнім середовищем, зокрема з місцевими громадами, постачальниками та органами влади [27]. Використання локальних ресурсів, підтримка місцевих виробників та участь у соціальних ініціативах сприяють розвитку регіональної економіки та зміцненню соціальної відповідальності бізнесу. Водночас управління екоготелями супроводжується певними викликами, серед яких варто виділити необхідність значних інвестицій у модернізацію інфраструктури, складність впровадження інновацій та потребу у постійному вдосконаленні систем управління. Це вимагає стратегічного підходу до планування та використання ресурсів.

Таким чином, управління екоготелями в умовах сталого розвитку

туристичної індустрії є комплексним процесом, що поєднує стратегічні, організаційні та технологічні аспекти. Воно спрямоване на досягнення балансу між економічною ефективністю, екологічною безпекою та соціальною відповідальністю, що забезпечує довгострокову конкурентоспроможність готельних підприємств та сприяє розвитку сучасної моделі сталого туризму.

Висновки до розділу 1.

Встановлено, що екоготелі є інноваційною формою організації готельного бізнесу, яка формується під впливом глобальних тенденцій сталого розвитку та зростання екологічної свідомості суспільства. Їх сутність полягає у поєднанні традиційних функцій засобів розміщення з екологічно відповідальним підходом до використання ресурсів, що забезпечує мінімізацію негативного впливу на довкілля та формування нової культури споживання туристичних послуг.

Обґрунтовано, що функціонування екоготелів базується на системі принципів, серед яких ключовими є екологічна відповідальність, ресурсоефективність, інноваційність, соціальна орієнтованість і прозорість діяльності. Зазначені принципи формують концептуальну основу управління, яка передбачає інтеграцію екологічних, економічних і соціальних компонентів у єдину систему, орієнтовану на довгострокову стійкість підприємства. Важливу роль у розвитку екоготелів відіграють міжнародні стандарти та системи екологічної сертифікації, які забезпечують уніфікацію вимог до екологічної діяльності та сприяють підвищенню конкурентоспроможності готельних підприємств на світовому ринку. Впровадження таких систем, як Green Key, ISO 14001, LEED та EU Ecolabel, дозволяє оптимізувати використання ресурсів, підвищити ефективність управління та сформувати позитивний імідж екологічно відповідального бізнесу.

Визначено, що управління екоготелями в умовах сталого розвитку має комплексний і системний характер, охоплюючи всі рівні діяльності підприємства – від стратегічного планування до операційних процесів. Особливого значення набуває впровадження екологічного менеджменту, використання інноваційних ресурсозберігаючих технологій, розвиток екологічного маркетингу та формування екологічної компетентності персоналу. З'ясовано, що ефективне функціонування екоготелів значною мірою залежить від взаємодії із зовнішнім середовищем, зокрема з місцевими громадами, постачальниками та органами влади, що сприяє розвитку регіональної економіки та підвищенню соціальної відповідальності бізнесу.

Екоготелі виступають важливим елементом трансформації сучасної індустрії гостинності, забезпечуючи досягнення балансу між економічною ефективністю, екологічною безпекою та соціальною відповідальністю, що є необхідною умовою сталого розвитку туристичної галузі.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ЕКОГОТЕЛЯМИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (НА ПРИКЛАДІ GREEN PARK HOTEL, М. ТРУСКАВЕЦЬ)

2.1. Роль екоготелів в розвитку готельної галузі Львівської області

Львівська область – це область багата на культурні пам'ятки, лікувальні курорти, гарну природу, а також має досить гарне транспортно-географічне положення. Туристично-рекреаційний потенціал регіону включає природні, етнокультурні та соціально-історичні ресурси, що є дуже привабливим, як для іноземних, так і для внутрішніх туристів.

Природний потенціал включає в себе лікувальні мінеральні води та грязі, кліматичні, водні та лісові ресурси. Найбільш цінними об'єктами природно-заповідного фонду Львівської області є Національний природний парк «Сколівські Бескиди», Яворівський Національний природний парк, Національний природний парк «Північне Поділля», Державний природний заповідник «Розточчя».

За кількістю лікувально-оздоровчих ресурсів Львівська область посідає одне з провідних місць в країні, а все через наявність мінеральних вод які представлені аж в 7-ох типах, лікувальними грязями та найбільшим в країні родовищем озокериту. Саме на цих ресурсах і розвиваються такі відомі курорти, як Трускавець, Східниця, Моршин, Немирів, Великий Любінь та Шкло.

Також окрім природних ресурсів область має і досить багату природу, що включає і гірські масиви які розвивають гірський туризм, і різноманітні водні ресурси серед яких річки, озера та водоспади.

Про велику культурну спадщину Львівської області відомо і далеко за межами країни, а все тому що вона включає різноманітні музеї, замки, храми, театри, а також велику архітектурну спадщину яка є досить унікальною та особливою.

Ще однією особливістю даного регіону є духовна спадщина,

збереження звичаїв, легенд, народних ремесл та фольклору. Також тут зосереджені осередки ткацтва, вишивки та гаварецької кераміки, які впродовж багатьох років передавалися від покоління до покоління та славило Львівський регіон ще з давніх часів.

Місто Львів, відоме як колоритна місце, де поєднується багата історія, культура та відмітки різних часів. Слід зазначити, що велику частку надходжень до обласного бюджету становлять саме кошти від готельно-ресторанного бізнесу.

Варто відзначити, що готельно-ресторанний бізнес – це надзвичайно перспективна та ризикована сфера вкладання коштів. Нині споживачі стають все вибагливішими, їхні потреби не зупиняються. Якщо розглянути для прикладу ресторанне господарство, то тут смаки і запити не зупиняються лише на смачній їжі за доступною ціною, аналогічно й для готельного господарства, споживач прагне розширення різноманітних додаткових послуг, окрім місця перебування чи ночівлі. Сьогодні клієнт потребує чогось більшого, аніж просто житло. Галузь готельно-ресторанного господарства у Львівській області також має свої, ще не зайняті частини та перспективи розвитку, саме тому, є доцільним втілення інноваційних ідей у забезпечення розвитку підприємства індустрії гостинності. Сучасний готельний бізнес Львівської області упродовж останніх років активно розвивався.

В свою чергу для більш детального розбору Львівської області, було проведено опитування серед туристів щодо визначення мети та особливостей подорожі [7] (результати відображено в таблиці 2.1).

Опитування яке відображене проводилося у період з 27 квітня по 10 травня 2023 року, опитано було 460 респондентів віком від 16 років. Проведення опитування було необхідне для визначення потенційного контингенту споживачів, які відвідують місто. Дане опитування проводилося в таких місцях: площа Ринок, ринок Вернісаж, площа біля Львівського національного академічного театру опери та балету ім. С.Крушельницької, готелі Львова.

Відповідно до проведеного опитування середня тривалість перебування гостей у Львові становить 2 – 3 дні, а для іноземців 4 – 7 днів. при цьому середні витрати на одну особу в день становлять – 1450 грн., а для іноземців 2065 грн.. Виходячи з проведеного опитування виходить, що гості міста люблять самостійні прогулянки містом (81,9%), 73% полюбає відвідувати кав'ярні та ресторани, а 51,4% заклади культури. Однак для іноземців відсотки трішки інші: самостійні прогулянки – 69,6%, відвідування кав'ярень та ресторанів – 67,6%, закладів культури - 60,6%, а також ярмарків – 34,6% та 32,3% – волонтерством (див. табл. 2.1) [7].

Таблиця 2.1 – Відвідування м. Львів

Питання	Результати опитування, %	
Мета подорожі	Відпочинок	34,6%
	Зміна місця проживання	19,7%
	Відвідини друзів/родичів	18,1%
	Робота	14,4%
	Волонтерство	3,9%
	Транзит	3,1%
	Участь у змаганнях, конкурсах	2,4%
	Виготовлення візи	1,5%
	Короткі навчальні курси	1,5%
З ким перебували	Сім'я та родичі	41,7%
	Друзі	22,7%
	Самостійно	18,3%
	Парою	10,3%
	З колегами/бізнес-партнерами	5,6%
Транспорт	Потяг	56%
	Власний автомобіль	26,3%
	Рейсовий автобус	12,3%

Львівська область багата не лише на визначні місця та пам'ятки

культури, а й на засоби розміщення, відповідно в таблиці 2.2 відображено 8-ім найкращих засобів розміщення Львівської області за рейтингом відповідно до сайту Booking.com [28].

Таблиця 2.2 – Рейтинг готелів Львівської області

Рейтинг	Готель	Оцінка	Особливості
1	Вілла Зоряний Двір	9.8	До послуг гостей готель пропонує сад, спільний лаунж, тераса та безкоштовний Wi-Fi на всій території помешкання. До послуг гостей помешкання спільна кухня і барбекю.
2	Hotel Raymond	9.7	До розпорядження гостей Hotel Raymond дитячий ігровий майданчик. Гостям помешкання Hotel Raymond пропонують прокат велосипедів, а в його околицях можна зайнятися хайкінгом.
3	Best Western Plus Market Square Lviv	9.7	Поруч із помешканням Best Western Plus Market Square Lviv розміщені такі популярні визначні пам'ятки, як Вірменський катедральний собор, Палац вірменських архієпископів та Палац Бандіnellі.
4	GHOSTel - Medieval Hostel	9.7	Хостел виконаний у середньовічному стилі. Гості можуть користуватися добре обладнаною спільною кухнею з обідньою зоною.
5	Villa Stanislavskiy Hotel	9.7	Відвідувачам готельного ресторану запропонують страви європейської кухні. Окрім того, у межах 5 хвилин ходьби від готелю працює кілька закладів харчування.
6	Crona SPA Karpaty	9.7	На території готелю працюють ресторан, лобі бар, фіто-бар, бар біля басейну, а також фуд-корт із грилем
7	Glory	9.8	Готель має терасу та власний сад яким можуть користуватися гості готелю, а також має безкоштовну парковку
8	Edem Retsort Medical & SPA	9.7	Для послуг гостей готель має власне озеро з піщаним пляжем, тенісний корт

Слід зазначити, що місто Львів, як і Львівська область є цікавим місцем для відвідування для різних категорій туристів, включаючи любителів історії, мистецтва та культури, а також тих, хто шукає відпочинок та розваги. Розташування будь-якого закладу громадського харчування чи надання послуг із розміщення є важливою складовою успіху готельно-ресторанного

бізнесу, однак необхідно враховувати різні фактори, такі як: наявність конкурентів у районі, потенційну кількість клієнтів залежно від категорій осіб, які можуть створювати попит на послуги закладу, зручність його розташування в контексті транспортної доступності та наявності пішохідного трафіку.

Серед проблем розвитку готельної галузі Львівської області необхідно виокремити наступні:

- недостатній рівень кваліфікації працівників: достатньо велика кількість працівників не мають достатнього рівня професійної підготовки, що в свою чергу може впливати на якість обслуговування;
- нерівномірне навантаження через сезонність: найбільш відвідуваний час Львівської області це літо та новорічні свята, а в інший період часу відвідування є досить низьким;
- недостатність інфраструктури: в деяких регіонах Львівської області бракує розважальних закладів, які б могли зацікавити туристів та продовжити їхнє перебування;
- відсутність єдиного бренду який би міг об'єднати всі туристичні пропозиції регіону.

Не лише саме місто Львів багате на заклади готельного господарства, а й сама область має також велику кількість готельних закладів, які відомі і далеко за межами країни, саме тому для прикладу розглянемо Східницю та Трускавець.

Східниця – це селище у Львівській області. Східниця представлена, як бальнеологічний курорт національного значення імені Омеляна Стоцького та славиться своїми мінеральними водами. Відповідно тут розташована велика кількість готелів та в таблиці 2.3 відображений рейтинг закладів готельного господарства Східниці відповідно до сайту Booking.com [32].

Готельний фонд Східниця дуже гарний та має досить велику кількість готелів які мають всі необхідні зручності для комфортного перебування гостей. Готельний фонд Східниця досить великий, але в таблиці 2.3

приведено топ 5 найкращих готелів.

Ще одним досить популярним місцем для відвідування гостей у Львівській області є Трускавець, який завдяки своїм лікувальним властивостям відомий і далеко за межами країни. Трускавець - унікальний бальнеологічний курорт розташований у Львівській області.

Таблиця 2.3 – Рейтинг готелів Східниця

Рейтинг	Готель	Оцінка	Особливості
1	Вілла Зоряний Двір	9,8	До послуг гостей сад, спільний лаунж, тераса, а також спільна кухня та барбекю
2	Crona SPA Karpaty	9,7	До послуг гостей готелю працює цілодобова стійка реєстрації. Готель має 43 дизайнерські номери в 2 корпусах. На території готелю працюють ресторан, лобі-бар, фіто-бар, бар біля басейну, а також фуд-корт із грилем
3	Садиба Святослав	9,6	У розпорядженні гостей є сад та тераса та дитячий ігровий майданчик
4	Poeziya Mandriv	9,6	До послуг представлено обслуговування номерів, ресторан та тераса, дитячий ігровий майданчик та теніс. Також околиці готелю користуються популярністю серед любителів хайкінгу та катання на лижах
5	Kyiv		До зручностей готелю відноситься ресторан, цілодобова стійка реєстрації і туристичне бюро, а також до послуг гостей представлений сад

Завдяки розташуванню на території Трускавця великої кількості різноманітних мінеральних вод, це робить його досить відвідуваний і відповідно до цього Трускавець має досить великий готельний фонд. Для більш детального ознайомлення з готельним господарством Трускавця звернемося до таблиці 2.4.

Трускавець має досить багато відмінних готелів, які пропонують своїм гостям різноманітні послуги. Львівська область має досить великий готельний фонд. Однак окрім «місцевих» готелів, номерний фонд Львівської області також має й готелі іноземного бренду, серед них:

- Accor: тризірковий готель у Львові - Ibis Styles;
- Optima: тризірковий готель Львова - Optima Дворжець;
- Optima Collection Медіваль - Львів;
- Optima Collection Мурал - Львів;
- Aliance City Авалон Пелес - Східниця;
- VitaPark Старий Дуб - Трускавець, тощо.

Таблиця 2.4 - Рейтинг готелів Трускавця

Рейтинг	Готель	Оцінка	Особливості
1	Hotel Raymond	9.7	У розпорядженні гостей помешкання ресторан, тераса, сауна та спа-центр. До розпорядження гостей цілодобова стійка реєстрації, трансфер з/до аеропорту, обслуговування номерів та безкоштовний Wi-Fi на всій території помешкання
2	Glory	9.7	До послуг гостей сад. Гості можуть скористатися безкоштовним Wi-Fi та залишити свій автомобіль на безкоштовній приватній парковці. Також тут передбачено терасу
3	Hotel Boutique Refael	9.5	Гості можуть скористатися безкоштовним Wi-Fi та залишити свій автомобіль на безкоштовній приватній парковці. Також тут передбачено терасу
4	Hermes Resort HotelRest And Treatment	9.6	В готелі працює оздоровчий центр з масажним кабінетом та ресторан, де подають страви європейської і української кухонь. На всій території закладу діє безкоштовний Wi-Fi
5	Galant Hotel	9.4	До послуг гостей дитячий ігровий майданчик і цілодобова стійка реєстрації. У помешканні надається безкоштовний Wi-Fi

Найактуальнішими проблемами, які перешкоджають росту готельного бізнесу Львівської області є економічні, політичні та соціальні фактори. До економічних відноситься нестабільність валюти та несприятливий інвестиційний клімат. На інвестиційний клімат великий вплив має нестабільна політична ситуація, різкі зміни законодавства та корумпованість влади. На функціонування готельної сфери впливає такі соціальні та демографічні фактори, як спроможність купівлі послуги та з боку готелю - якісне її надання. В свою чергу позитивним екологічним фактором для

Львівської області є наявність природно-рекреаційних ресурсів. Однак при тому наявність проблем з вивозом сміття, може спричинити негативний вплив на попит послуг в даному регіоні.

Сучасний стан готельної сфери Львівської області характеризується поєднанням позитивної динаміки розвитку та наявністю системних проблем, що стримують підвищення її конкурентоспроможності на національному й міжнародному рівнях. Попри те, що регіон утримує лідерські позиції в Україні за туристичною привабливістю і демонструє стабільне зростання туристичних потоків та доходів, у функціонуванні готельного господарства зберігається низка структурних і функціональних дисбалансів.

У 2025 році туристична галузь області показала суттєве зростання, зокрема обсяг туристичного збору перевищив 63 млн грн, що приблизно на 40% більше порівняно з попереднім роком. Це свідчить про активізацію попиту на туристичні та готельні послуги, а також про підвищення ролі регіону як одного з ключових центрів туризму в Україні. Водночас така позитивна динаміка загострює існуючі проблеми, оскільки інфраструктура не завжди встигає адаптуватися до зростаючого навантаження.

Однією з ключових проблем є нерівномірність розвитку готельної інфраструктури. Основна концентрація готельних закладів спостерігається у місті Львові та курортних центрах (Трускавець, Східниця), тоді як периферійні території залишаються недостатньо забезпеченими якісними засобами розміщення. Це зумовлює дисбаланс туристичних потоків і обмежує потенціал розвитку сільського та екологічного туризму.

Важливим аспектом є також проблема морального та фізичного зносу матеріально-технічної бази частини готельних підприємств. Значна кількість об'єктів, особливо у малих містах і сільській місцевості, не відповідає сучасним стандартам якості, що знижує загальний рівень конкурентоспроможності регіону на міжнародному ринку туристичних послуг. У наукових дослідженнях підкреслюється, що, попри загальне зростання туристичних потоків, розвиток інфраструктури часто відстає від

потреб ринку .

Суттєвою проблемою є кадровий дефіцит та недостатній рівень професійної підготовки персоналу. В умовах зростання попиту на готельні послуги підвищуються вимоги до якості обслуговування, проте не всі заклади здатні забезпечити належний рівень сервісу. Це особливо актуально в контексті інтеграції України у міжнародний туристичний простір, де стандарти гостинності є значно вищими.

Окремої уваги потребує вплив зовнішніх факторів, зокрема воєнного стану, який суттєво трансформував структуру попиту на готельні послуги. З одного боку, Львівська область стала одним із ключових центрів внутрішнього туризму та тимчасового розміщення населення, що сприяло зростанню завантаженості готелів. З іншого боку, зменшення потоку іноземних туристів та підвищення ризиків ведення бізнесу обмежують інвестиційну активність у галузі. Попри це, регіон демонструє здатність адаптуватися до кризових умов і зберігати позитивну динаміку розвитку .

Ще однією проблемою є недостатній рівень цифровізації та маркетингового просування готельних послуг, особливо серед малих і середніх підприємств. Обмежене використання сучасних онлайн-платформ, систем бронювання та цифрових інструментів знижує їхню конкурентоспроможність у порівнянні з великими мережевими готелями.

Доповнюючи проведений аналіз проблем готельної сфери Львівської області, доцільно окремо розглянути розвиток сегмента екоготелів як інноваційного напрямку, що формує нові вектори трансформації регіонального туристичного ринку.

Становлення екоготелів у Львівській області відбувається в контексті загальносвітової тенденції переходу до моделі сталого туризму, яка передбачає мінімізацію негативного впливу на довкілля та раціональне використання ресурсів. У наукових дослідженнях підкреслюється, що «зелений» готельний бізнес є важливим елементом забезпечення екологічної відповідальності та конкурентоспроможності туристичних destination .

Водночас у Львівській області цей сегмент перебуває на етапі активного формування і ще не досяг рівня системності та зрілості.

Практика функціонування екоготелів у регіоні представлена як міськими, так і заміськими об'єктами. Зокрема, у місті Львові функціонує Ekotel Hotel Lviv, який позиціонується як готель нового покоління, що враховує сучасні тенденції збереження довкілля та поєднує доступність із екологічною орієнтацією. У передмісті Львова прикладом є Aquarius Eco-Hotel-Grill-Restaurant, де концепція відпочинку базується на поєднанні природного середовища, екологічних підходів до харчування та рекреації. У гірських і курортних зонах області активно розвиваються екоорієнтовані комплекси, зокрема Green Rest Hotel & SPA, які інтегрують природні ландшафти у туристичний продукт і орієнтуються на сталий відпочинок.

Водночас аналіз показує, що розвиток екоготелів у Львівській області супроводжується низкою проблем (див. табл. 2.5). По-перше, спостерігається обмежена кількість об'єктів, які повністю відповідають міжнародним стандартам екологічної сертифікації. Зокрема, лише окремі готелі регіону мають сертифікати типу Green Key, що свідчить про недостатній рівень впровадження систем екологічного менеджменту. По-друге, існує проблема формального позиціонування: частина закладів використовує поняття «еко» як маркетинговий інструмент без реального впровадження комплексних екологічних практик (енергоефективність, управління відходами, використання відновлюваних ресурсів).

По-третє, розвиток екоготелів стримується інвестиційними бар'єрами, оскільки впровадження екологічних технологій (альтернативна енергетика, системи очищення води, «зелене» будівництво) потребує значних фінансових ресурсів та має тривалий період окупності. Це особливо актуально для малих і середніх підприємств, які домінують у структурі готельного господарства регіону.

Таблиця 2.5 – Аналіз сучасного стану екоготелів Львівської області

Критерій аналізу	Характеристика сучасного стану	Проблеми та обмеження	Перспективи розвитку
Рівень розвитку сегмента	Сегмент екоготелів перебуває на стадії формування; спостерігається поступове зростання кількості екоорієнтованих засобів розміщення	Невелика кількість повноцінних екоготелів; відсутність системного розвитку мереж	Формування спеціалізованих екомереж і кластерів, зростання попиту на сталий туризм
Географія розміщення	Основна концентрація у м. Львів, а також у курортних і гірських зонах (Трускавець, Східниця, Карпати)	Недостатній розвиток у сільських та периферійних територіях	Розширення у напрямі сільського та зеленого туризму
Рівень екологічності	Часткове впровадження екологічних практик: енергоефективність, локальні продукти, мінімізація відходів	Формальний характер «еко»-позиціонування у частини готелів; відсутність комплексного підходу	Впровадження міжнародних стандартів (Green Key, ISO 14001)
Інноваційні технології	Використання окремих елементів «зелених» технологій (енергозбереження, альтернативна енергетика)	Висока вартість впровадження технологій; обмежений доступ до інвестицій	Розвиток «зеленої» енергетики та ресурсоефективних технологій
Рівень сертифікації	Низький рівень міжнародної екологічної сертифікації	Обмежена кількість сертифікованих об'єктів	Підвищення стандартів якості та інтеграція у міжнародний ринок
Попит на послуги	Поступове зростання попиту на екологічний туризм та відповідні засоби розміщення	Низька екологічна свідомість частини споживачів; орієнтація на ціну	Зростання популярності сталого туризму та зміна споживчих пріоритетів
Інвестиційна привабливість	Помірна, зростає в умовах розвитку екотуризму	Високі початкові витрати, тривалий період окупності	Державна підтримка та залучення міжнародних інвестицій
Маркетинг і просування	Обмежене використання цифрових каналів та брендингу екоготелів	Недостатній рівень позиціонування на міжнародному ринку	Активізація онлайн-просування та створення екобрендів
Взаємозв'язок з екотуризмом	Екоготелі виступають складовою розвитку екотуристичних маршрутів і дестинацій	Недостатня інтеграція з туристичними продуктами	Формування комплексних екотуристичних кластерів

Окрім того, недостатній рівень екологічної свідомості як підприємців, так і споживачів також обмежує попит на такі послуги. Незважаючи на поступове зростання інтересу до сталого туризму, значна частина туристів орієнтується передусім на цінові критерії, що знижує стимули для готелів інвестувати у «зелені» технології.

Сегмент екоготелів у Львівській області має значний потенціал розвитку, зумовлений природно-рекреаційними ресурсами регіону та зростанням попиту на екологічно відповідальний туризм. Водночас його ефективне функціонування стримується інституційними, фінансовими та організаційними бар'єрами, що потребує комплексного підходу до формування регіональної політики сталого розвитку готельного господарства.

Таким чином, сучасний аналіз проблем готельної сфери Львівської області дозволяє зробити висновок про наявність суперечності між високим туристичним потенціалом регіону та обмеженими можливостями його повноцінної реалізації. Подальший розвиток галузі потребує модернізації інфраструктури, підвищення якості сервісу, активізації інвестиційної діяльності та впровадження інноваційних підходів до управління готельним бізнесом.

2.2. Аналіз екоготелю Green Park Hotel, м. Трускавець

Трускавець є одним із провідних бальнеологічних курортів України, що сформувався на основі унікальних природно-ресурсних передумов. Курорт відомий наявністю мінеральних вод із понад 14 джерел, а також покладами озокериту – так званого «гірського воску», який широко застосовується у лікувально-реабілітаційних практиках. Загальна площа території міста становить близько 2000 га, з яких фактично використовується лише частина, що свідчить про наявність резервів для подальшого територіального та інфраструктурного розвитку.

Природно-ресурсний потенціал околиць міста характеризується значним різноманіттям корисних копалин, зокрема нафтових родовищ, озокериту, кам'яної солі, а також поліметалічних (свинцево-цинкових) руд. У геологічній структурі регіону виявлено такі мінерали, як галеніт, сфалерит, сірка, вюртцит, смітсоніт, церусит і сидерит, а також зафіксовано прояви самородної ртуті. Крім того, наявні поклади гіпсу та глауберової солі. Сукупність зазначених ресурсів зумовила формування різноманітних за хімічним складом і лікувальними властивостями мінеральних вод, які містять вуглецеві сполуки, радон, сірководень та інші біологічно активні компоненти.

Функціональна спеціалізація міста як курортно-лікувального центру визначає підвищений попит на послуги розміщення. У зв'язку з цим готельна інфраструктура відіграє ключову роль у забезпеченні ефективного обслуговування туристичних і лікувальних потоків. Високий рівень сезонного та цілорічного відвідування обумовлює необхідність розвитку різних категорій засобів розміщення, орієнтованих на різні сегменти споживачів.

Водночас аналіз конкурентного середовища свідчить про високий рівень насиченості ринку засобів розміщення у даному районі. Наявність значної кількості готелів і підприємств ресторанного господарства зі схожою функціональною спрямованістю зумовлює посилення конкуренції та підвищує вимоги до якості обслуговування, рівня сервісу та унікальності пропонованого туристичного продукту. У таких умовах ефективне позиціонування готельного підприємства потребує впровадження інноваційних підходів до управління, маркетингу та формування конкурентних переваг. Сучасний розвиток екоготелів у Трускавці доцільно розглядати крізь призму трансформації курортного господарства в умовах переходу до концепції сталого туризму. Місто, як один із провідних бальнеологічних центрів України, характеризується високим рівнем природно-ресурсного потенціалу, що створює сприятливі передумови для

формування екологічно орієнтованих засобів розміщення. Зокрема, екологічна чистота території, розташування біля передгір'я Карпат та сприятливі кліматичні умови формують основу для розвитку екотуристичних продуктів.

Водночас, попри значну кількість готелів (понад 70–100 об'єктів розміщення різних категорій), частка екоготелів залишається обмеженою, що свідчить про фрагментарний характер впровадження екологічних підходів у готельному бізнесі. У більшості випадків спостерігається часткова імплементація елементів «зелених» технологій без формування комплексної екологічної стратегії.

Представлена таблиця 2.6 відображає комплекс факторів, що визначають потенціал для розвитку екоготельного сектору в місті Трускавець. Природно-ресурсні фактори, зокрема наявність мінеральних джерел, лісових масивів та сприятливого клімату, формують основу для екологічного та оздоровчого туризму, що відповідає світовим тенденціям розвитку wellness-індустрії. Географічне розташування поблизу Карпатського регіону створює сприятливі умови для інтеграції міста у ширші екотуристичні маршрути, підвищуючи його привабливість для споживачів, зацікавлених у природоорієнтованому відпочинку. Курортна спеціалізація Трускавця спрямована на лікувально-оздоровчий туризм, що стимулює попит на «здорові» та екологічні послуги, водночас створюючи умови для розвитку екоготелів як окремого сегменту готельного господарства. Інфраструктурні передумови, представлені розвиненою мережею санаторіїв та готелів, забезпечують базу для модернізації закладів у напрямі екологізації, тоді як соціально-економічні фактори, зокрема зростання попиту на сталий туризм, стимулюють впровадження екологічних практик, формуючи стратегічні орієнтири розвитку готельної галузі в регіоні. Таким чином, таблиця демонструє комплексну взаємозалежність природних, економічних та інфраструктурних чинників, які визначають потенціал для формування екоготельного сектора в

Трускавці.

Таблиця 2.6 – Передумови розвитку екоготелів у м. Трускавець

Група факторів	Характеристика	Вплив на розвиток екоготелів
Природно-ресурсні	Наявність мінеральних вод, лісових масивів, сприятливий клімат	Формують базу для розвитку екологічного та оздоровчого туризму
Географічні	Розташування поблизу Карпатського регіону	Сприяє інтеграції в екотуристичні маршрути
Курортна спеціалізація	Орієнтація на лікувально-оздоровчий туризм	Стимулює попит на «здорові» та екологічні послуги
Інфраструктурні	Розвинена мережа санаторіїв і готелів	Забезпечує базу для модернізації в напрямі екологізації
Соціально-економічні	Зростання попиту на сталий туризм	Стимулює впровадження екологічних практик

Таблиця 2.7 відображає поточний стан розвитку екоготелів у місті Трускавець, що характеризується початковою або перехідною стадією. Сегмент перебуває на стадії становлення, що пояснюється відсутністю чіткої класифікації екоготелів та фрагментарним впровадженням екологічних практик, таких як енергоефективність, використання локальних продуктів та оздоровчі технології.

Приклади, як Green Park Hotel & SPA, демонструють поєднання лікувальних та рекреаційних функцій, проте системного підходу до екологізації закладу наразі не сформовано.

Низький рівень сертифікації свідчить про обмежену інтеграцію у міжнародні стандарти, тоді як рівень інноваційності є середнім і обмежується впровадженням окремих технологічних рішень без комплексної моделі.

Наукова інтерпретація цього стану підкреслює необхідність розвитку структурованої системи управління екологічними процесами та інтеграції сучасних стандартів сталого розвитку, що дозволить підвищити якість послуг та конкурентоспроможність екоготелів на регіональному та міжнародному рівнях.

Таблиця 2.7 – Характеристика сучасного стану екоготелів у Трускавці

Критерій	Сучасний стан	Наукова інтерпретація
Рівень розвитку	Початковий/перехідний	Сегмент перебуває на стадії становлення
Типи закладів	Готелі, SPA-комплекси, санаторії з елементами еко	Відсутність чіткої класифікації екоготелів
Екологічні практики	Енергоефективність, використання локальних продуктів, оздоровчі технології	Часткове впровадження без системності
Приклади	Green Park Hotel & SPA (велнес + природоорієнтовані послуги)	Поєднання лікувальних і рекреаційних функцій
Рівень сертифікації	Низький	Обмежена інтеграція у міжнародні стандарти
Інноваційність	Середній рівень	Впровадження окремих інновацій без комплексної моделі

Таблиця 2.8 демонструє основні проблеми, які стримують ефективний розвиток екоготелів у місті. Формальний характер «еко»-позиціонування, коли екологічний бренд використовується без реальних практик, призводить до зниження довіри споживачів та обмежує маркетинговий потенціал. Високі інвестиційні витрати на впровадження «зелених» технологій створюють бар'єри для розвитку малого та середнього бізнесу, що стримує масштабування екоготелів. Низький рівень сертифікації, зокрема відсутність міжнародних еко-стандартів, обмежує конкурентоспроможність закладів на зовнішніх ринках. Недостатня державна підтримка та слабка інституційна мотивація готелів уповільнюють процес трансформації галузі у бік сталого розвитку.

Обмежена екологічна свідомість туристів, орієнтація на цінові чинники замість екологічних переваг, знижує попит на еко-послуги, що вимагає активізації інформаційної та освітньої роботи. Наукове обґрунтування проблем підкреслює комплексність чинників, що потребують системного вирішення через інституційні, економічні та маркетингові заходи.

Таблиця 2.8 – Проблеми розвитку екоготелів у Трускавці

Проблема	Сутність	Наслідки
Формальний характер «еко»-позиціонування	Використання екологічного бренду без реальних практик	Зниження довіри споживачів
Високі інвестиційні витрати	Значні витрати на «зелені» технології	Обмеження розвитку малого бізнесу
Низький рівень сертифікації	Відсутність міжнародних еко-стандартів	Зниження конкурентоспроможності
Недостатня державна підтримка	Обмежені стимули для екологізації	Повільна трансформація галузі
Обмежена екологічна свідомість	Орієнтація туристів на ціну	Низький попит на екопослуги

Таблиця 2.9 відображає стратегічні напрями розвитку екоготелів у місті та очікуваний ефект від їх реалізації. Впровадження міжнародних екостандартів, таких як Green Key та ISO 14001, дозволить підвищити якість послуг та міжнародну привабливість закладів. Розвиток кластерів через об'єднання готелів, санаторіїв та туроператорів сприятиме формуванню комплексного туристичного продукту, що відповідає світовим тенденціям сталого туризму. Використання інноваційних технологій, включаючи альтернативну енергетику та smart-системи, забезпечить зниження витрат та екологічного навантаження.

Таблиця 2.9 – Перспективи розвитку екоготелів у Трускавці

Напрямок розвитку	Характеристика	Очікуваний ефект
Впровадження екостандартів	Green Key, ISO 14001	Підвищення якості та міжнародної привабливості
Розвиток кластерів	Об'єднання готелів, санаторіїв, туроператорів	Формування комплексного туристичного продукту
Інноваційні технології	Альтернативна енергетика, smart-системи	Зниження витрат і екологічного навантаження
Екологічний маркетинг	Просування бренду «еко-курорту»	Залучення нових сегментів туристів
Освітні програми	Підвищення екологічної культури	Зростання попиту на екоготелі

Екологічний маркетинг, спрямований на просування бренду «еко-

курорту», дозволить залучити нові сегменти туристів, орієнтованих на природоорієнтований відпочинок. Освітні програми для персоналу та туристів сприятимуть підвищенню екологічної культури, що підсилить попит на екоготелі та сприятиме формуванню позитивного іміджу курорту. Науковий аналіз демонструє, що реалізація цих напрямів забезпечує комплексний підхід до розвитку екоготельного сектору та створює передумови для довгострокової конкурентоспроможності регіональної туристичної індустрії.

Сучасний стан розвитку екоготелів у Трускавці характеризується як трансформаційний, що поєднує високий потенціал із наявністю структурних обмежень. Незважаючи на сприятливі природно-географічні умови та сформовану курортну спеціалізацію, екоготельний сегмент поки не набув системного характеру розвитку. Його функціонування базується переважно на частковому впровадженні екологічних практик без належного рівня стандартизації та сертифікації.

У перспективі Трускавець має можливість трансформуватися у провідний центр сталого туризму в Україні за умови комплексного впровадження екологічних інновацій, розвитку кластерних моделей та активізації державної й інвестиційної підтримки. Це дозволить підвищити конкурентоспроможність курорту, забезпечити раціональне використання природних ресурсів і сформувати якісно новий рівень туристичного продукту.

Розвиток екологічно орієнтованих засобів розміщення у курортному місті Трускавець доцільно розглядати на прикладі сучасних готельних комплексів, що поєднують рекреаційні, оздоровчі та частково екологічні функції. Одним із таких об'єктів є Green Park Hotel & SPA, який репрезентує новий тип курортної інфраструктури, орієнтованої на поєднання комфорту, wellness-послуг та елементів сталого розвитку [39].

Готель функціонує як сучасний чотиризірковий комплекс, відкритий у 2017 році, що розташований у центральній частині курорту поблизу

паркової зони та бювету мінеральних вод . Його інфраструктура включає номерний фонд, ресторан, SPA-комплекс, лікувальні процедури та рекреаційні послуги, що формують інтегрований туристичний продукт оздоровчого типу .

Досліджуваний об'єкт належить до сучасного типу SPA-готелів із інтегрованими лікувально-рекреаційними функціями, що відповідає сучасним тенденціям розвитку курортної інфраструктури. Просторове розташування готелю у межах Трускавець та його орієнтація на комплексне обслуговування формують передумови для впровадження екологічно орієнтованих практик, оскільки саме курортні території є найбільш чутливими до питань раціонального природокористування.

Результати, наведені у таблиці 2.10, демонструють, що екологічна складова діяльності готелю має переважно частковий характер. Використання природних лікувальних ресурсів, зокрема мінеральних вод, можна розглядати як елемент природоорієнтованої моделі функціонування.

Таблиця 2.10 – Аналіз екологічних характеристик готелю

Критерій	Реалізація в готелі	Рівень відповідності екоготелю
Використання природних ресурсів	Орієнтація на мінеральні води, оздоровчі процедури	Високий (курортна специфіка)
Енергоефективність	Частково впроваджені сучасні системи	Середній
Використання локальних продуктів	Ресторан із локальною кухнею	Середній
Управління відходами	Не декларується системно	Низький
Екологічна сертифікація	Відсутня	Низький

Водночас відсутність системного підходу до управління відходами, енергоефективності та екологічної сертифікації свідчить про незавершеність процесу екологізації. Таким чином, готель реалізує лише окремі елементи концепції сталого розвитку без їх інтеграції у єдину управлінську систему. Аналіз інфраструктурно-функціональних

характеристик (див. табл. 2.11) підтверджує, що готель має значний потенціал для розвитку як екологічно орієнтований об'єкт. Наявність SPA-комплексу, лікувальних процедур та рекреаційних послуг сприяє формуванню продукту, орієнтованого на відновлення здоров'я, що є ключовим принципом екотуризму. Водночас важливо підкреслити, що екологічність у даному випадку має опосередкований характер і не завжди супроводжується впровадженням ресурсозберігаючих технологій.

Таблиця 2.11 – Інфраструктурно-функціональний аналіз

Елемент	Характеристика	Значення для сталого розвитку
SPA-комплекс	Басейн, сауни, фізіотерапія, масажі	Підтримка здоров'я без значного екологічного навантаження
Лікувальні послуги	Понад 30 процедур (ванни, інгаляції, масажі)	Використання природних лікувальних факторів
Ресторан	Українська та європейська кухня	Потенціал для розвитку локальної гастрономії
Дитяча інфраструктура	Дитяча кімната	Соціальна складова сталого розвитку
Локація	Пішохідна доступність до об'єктів	Зменшення транспортного навантаження

Оцінка відповідності критеріям екоготелю (див. табл. 2.12) підтверджує, що досліджуваний об'єкт перебуває на середньому рівні екологізації. Найбільш розвиненими є соціальні та функціональні аспекти діяльності, тоді як управлінські та освітні компоненти залишаються недостатньо реалізованими. Це свідчить про необхідність переходу від фрагментарного впровадження екологічних практик до системного підходу, що передбачає інтеграцію екологічних принципів у всі аспекти діяльності підприємства. Дані таблиці 2.13 відображають стратегічні напрями подальшого розвитку готелю, які відповідають сучасним науковим підходам до формування сталого готельного бізнесу.

Таблиця 2.12 – Оцінка відповідності критеріям екоготелю

Критерій екоготелю	Рівень реалізації	Коментар
Екологічне управління	Низький	Відсутність системного підходу
Рациональне використання ресурсів	Середній	Часткове впровадження
Соціальна відповідальність	Середній	Орієнтація на сімейний відпочинок
Екологічна освіта гостей	Низький	Не реалізовано
Інноваційність	Середній	Наявні окремі сучасні рішення

Зокрема, впровадження міжнародних стандартів екологічної сертифікації, розвиток енергоефективних технологій та формування екологічного бренду здатні суттєво підвищити рівень конкурентоспроможності готелю як на національному, так і на міжнародному ринках.

Таблиця 2.13 – Перспективи розвитку як екоготелю

Напрямок	Заходи	Очікуваний ефект
Екологічна сертифікація	Впровадження Green Key	Підвищення конкурентоспроможності
Енергоефективність	Використання ВДЕ	Зниження витрат
Екологічний маркетинг	Формування еко-бренду	Залучення нових клієнтів
Управління ресурсами	Сортування відходів, водозбереження	Зменшення екологічного впливу
Освітні програми	Інформування гостей	Підвищення екосвідомості

Green Park Hotel & SPA має значний потенціал трансформації у повноцінний екоготель, однак на сучасному етапі його розвиток характеризується як частково екологізований. Подальша еволюція об'єкта має ґрунтуватися на комплексному впровадженні принципів сталого розвитку, що забезпечить підвищення ефективності функціонування та зміцнення позицій на ринку туристичних послуг. Аналіз діяльності готелю Green Park Hotel & SPA дозволяє визначити його як перспективний об'єкт

для розвитку екоготельного сегмента в Трускавці. Незважаючи на відповідність сучасним стандартам комфортності та високий рівень інтеграції з природно-рекреаційним середовищем, готель поки що не може бути віднесений до повноцінних екоготелів у класичному розумінні. Це зумовлено відсутністю системної екологічної стратегії, сертифікації та комплексного управління ресурсами.

Водночас потенціал трансформації є значним: завдяки вигідному розташуванню, сучасній інфраструктурі та орієнтації на оздоровчий туризм, готель має всі передумови для впровадження принципів сталого розвитку. У разі реалізації екологічних інновацій та формування чіткої «зеленої» політики Green Park Hotel & SPA може стати одним із лідерів екоготельного сегмента не лише Трускавця, а й Львівської області загалом.

Висновки до розділу 2.

Сучасний стан екоготелів Львівської області характеризується як перехідний: від фрагментарного впровадження екологічних практик до поступового формування цілісного сегмента сталого готельного господарства. Незважаючи на наявність значного природно-рекреаційного потенціалу та зростання попиту на екологічно орієнтовані послуги, розвиток екоготелів стримується інституційними, фінансовими та організаційними бар'єрами. У перспективі саме інтеграція екоготелів у регіональні туристичні кластери, підвищення рівня екологічної сертифікації та активізація інноваційної діяльності можуть забезпечити підвищення конкурентоспроможності Львівської області на ринку сталого туризму.

Аналіз діяльності Green Park Hotel & SPA засвідчив, що підприємство має певні передумови для функціонування в статусі екологічно орієнтованого готелю, зокрема впровадження окремих елементів ресурсозбереження, енергоефективних технологій та екологічно відповідальних практик у сфері обслуговування. Разом із тим встановлено,

що екологічна складова управління реалізується переважно фрагментарно та не інтегрована у єдину систему стратегічного менеджменту підприємства.

Виявлено, що ключовими напрямками екологічної діяльності готелю є часткове впровадження заходів із зменшення споживання енергоресурсів, оптимізація використання води та елементів управління відходами. Однак відсутність комплексної системи екологічного менеджменту та міжнародної сертифікації обмежує можливості повноцінної інтеграції підприємства у сегмент екоготелів міжнародного рівня.

Окремо встановлено, що важливим чинником підвищення ефективності діяльності Green Park Hotel & SPA є недостатній рівень системної комунікації екологічних ініціатив. Інформація про екологічні заходи подається нерегулярно, що знижує їхній маркетинговий ефект та обмежує вплив на формування лояльності споживачів. Це свідчить про необхідність посилення цифрових комунікацій та інтеграції екологічних повідомлень у загальну маркетингову стратегію підприємства.

Узагальнення результатів аналізу дозволило зробити висновок, що екоготелі Львівської області, зокрема Green Park Hotel & SPA, перебувають на етапі переходу від часткових екологічних ініціатив до системного впровадження принципів сталого розвитку. Це створює передумови для подальшого вдосконалення управлінських підходів, впровадження міжнародних стандартів екологічного менеджменту та посилення конкурентних позицій на туристичному ринку.

Таким чином, другий розділ роботи підтвердив, що розвиток екоготелів у регіоні має значний потенціал, однак потребує систематизації управлінських процесів, розширення екологічної сертифікації та активізації маркетингових інструментів для ефективного просування екологічно відповідального туристичного продукту.

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОГОТЕЛЯМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ (НА ПРИКЛАДІ GREEN PARK HOTEL, М. ТРУСКАВЕЦЬ)

3.1. Удосконалення системи екологічного менеджменту та ресурсоефективності в діяльності Green Park Hotel & SPA

Сучасні умови розвитку туристичної галузі зумовлюють необхідність трансформації підходів до управління готельними підприємствами в напрямі інтеграції принципів сталого розвитку. Особливого значення це набуває для курортних територій, зокрема Трускавець, де природно-ресурсний потенціал виступає ключовим фактором формування туристичного продукту. У цьому контексті впровадження системи екологічного менеджменту є не лише інструментом підвищення ефективності діяльності готелю, а й необхідною умовою збереження екологічної рівноваги території.

Аналіз діяльності Green Park Hotel & SPA свідчить про наявність окремих елементів екологізації, проте їх реалізація має фрагментарний характер і не формує цілісної системи управління. Відсутність комплексного підходу до екологічного менеджменту обмежує можливості підвищення ресурсоефективності та знижує потенціал готелю як повноцінного екологічного об'єкта [28]. У зв'язку з цим доцільним є впровадження інтегрованої системи екологічного менеджменту відповідно до міжнародних стандартів, зокрема ISO 14001 та Green Key, які передбачають систематичне планування, реалізацію, контроль і вдосконалення екологічної діяльності підприємства.

У сучасних умовах трансформації туристичної індустрії та посилення вимог до екологічної відповідальності бізнесу питання впровадження інтегрованих систем екологічного менеджменту набуває особливої актуальності. Це зумовлено необхідністю зменшення негативного впливу підприємств готельно-ресторанного господарства на довкілля, оптимізації

використання природних ресурсів, а також підвищення конкурентоспроможності на міжнародному ринку туристичних послуг. У зв'язку з цим доцільним є впровадження інтегрованої системи екологічного менеджменту відповідно до міжнародних стандартів, зокрема ISO 14001 та Green Key, які передбачають систематичне планування, реалізацію, контроль і вдосконалення екологічної діяльності підприємства.

Міжнародний стандарт ISO 14001 є базовим інструментом формування системи екологічного менеджменту (СЕМ), який орієнтований на інтеграцію екологічних аспектів у загальну систему управління підприємством. Його ключовою особливістю є циклічність процесу управління за принципом PDCA (Plan–Do–Check–Act), що забезпечує безперервне вдосконалення екологічних показників діяльності. Стандарт не встановлює конкретних екологічних нормативів, однак визначає вимоги до системного підходу, ідентифікації екологічних аспектів, управління ризиками та моніторингу результатів [42].

Паралельно з ISO 14001 у сфері гостинності активно використовується міжнародна сертифікаційна програма Green Key, яка орієнтована безпосередньо на готельно-ресторанний бізнес. Її особливістю є практична спрямованість на впровадження екологічних стандартів у щоденну операційну діяльність підприємств, включаючи енергоефективність, водозбереження, управління відходами, екологічні закупівлі та підвищення екологічної обізнаності персоналу і гостей. На відміну від ISO 14001, Green Key має більш прикладний характер і орієнтований на отримання конкретного сертифіката відповідності екологічним критеріям.

Інтеграція цих двох підходів дозволяє сформувати комплексну систему екологічного менеджменту, яка поєднує стратегічне управління (ISO 14001) та практичну реалізацію екологічних заходів (Green Key). Така система забезпечує не лише відповідність міжнародним вимогам, але й створює довгострокові конкурентні переваги підприємства через зниження витрат та підвищення його репутаційної цінності.

Важливим елементом ефективного впровадження інтегрованої системи екологічного менеджменту є етапність її реалізації [29]. На першому етапі здійснюється аналіз поточного стану екологічної діяльності підприємства та ідентифікація основних екологічних аспектів. Другий етап передбачає розробку екологічної політики та постановку цілей. Третій етап включає впровадження заходів, спрямованих на досягнення визначених цілей. Четвертий етап передбачає моніторинг, аудит та оцінку результатів. Завершальним є етап постійного вдосконалення системи (див. табл. 3.1).

Таблиця 3.1 – Порівняльна характеристика стандартів ISO 14001 та Green Key у системі екологічного менеджменту

Критерій	ISO 14001	Green Key
Основна спрямованість	Система екологічного менеджменту підприємства	Екологічна сертифікація готелів і туристичних об'єктів
Характер вимог	Загальні управлінські вимоги	Практичні екологічні критерії
Сфера застосування	Усі галузі економіки	Переважно готельно-ресторанний бізнес
Підхід до управління	Системний (PDCA-цикл)	Операційно-практичний
Основні напрямки	Екологічна політика, планування, контроль, аудит	Енергоефективність, водозбереження, відходи, закупівлі
Результат впровадження	Сертифікована система екологічного менеджменту	Отримання міжнародного еко-лейблу Green Key

Як видно з таблиці, ISO 14001 формує загальну управлінську рамку екологічної діяльності підприємства, тоді як Green Key забезпечує її практичне наповнення та орієнтацію на конкретні результати у сфері гостинності. Їх поєднання дозволяє досягти синергічного ефекту, який проявляється у підвищенні ефективності управління екологічними процесами та зменшенні операційних витрат.

Особливу роль у функціонуванні інтегрованої системи відіграє екологічний моніторинг, який передбачає систематичний збір, аналіз та оцінку даних щодо використання ресурсів і впливу підприємства на довкілля. Важливим є також впровадження системи внутрішнього екологічного

аудиту, який дозволяє виявляти невідповідності та формувати рекомендації щодо їх усунення.

Не менш значущим є фактор людського капіталу, оскільки ефективність екологічного менеджменту значною мірою залежить від рівня підготовки персоналу. У цьому контексті доцільним є впровадження програм навчання, тренінгів та мотиваційних заходів, спрямованих на формування екологічної культури працівників.

З практичної точки зору впровадження інтегрованої системи екологічного менеджменту забезпечує підприємствам готельно-ресторанного господарства низку переваг. Серед них варто виділити зниження витрат на енергоресурси, оптимізацію водоспоживання, скорочення обсягів відходів, підвищення рівня задоволеності клієнтів, а також зміцнення конкурентних позицій на міжнародному туристичному ринку.

Крім того, у сучасних умовах зростає роль екологічної сертифікації як маркетингового інструменту. Наявність сертифікатів ISO 14001 та Green Key позитивно впливає на імідж підприємства, підвищує рівень довіри з боку споживачів та сприяє залученню іноземних туристів, які орієнтуються на принципи сталого споживання [32]. Її впровадження дозволяє поєднати стратегічне управління екологічними процесами з практичною реалізацією конкретних заходів, що в сукупності сприяє підвищенню ефективності діяльності підприємств, зменшенню негативного впливу на довкілля та зміцненню їх конкурентоспроможності на міжнародному рівні.

Європейський досвід демонструє високу ефективність застосування таких підходів. Зокрема, мережа готелів Scandic Hotels (країни Північної Європи) є одним із лідерів у сфері сталого готельного бізнесу. У цих готелях впроваджено комплексну систему екологічного управління, що охоплює всі аспекти діяльності: від закупівель і енергоспоживання до утилізації відходів і взаємодії з клієнтами. Наприклад, використання енергоефективного освітлення, автоматизованих систем контролю температури та повторного використання води дозволило скоротити споживання ресурсів на 20–30%.

Аналогічні практики можуть бути адаптовані у діяльності Green Park Hotel & SPA з урахуванням локальних умов.

Важливим напрямом удосконалення екологічного менеджменту є підвищення рівня енергоефективності. У європейських готелях, таких як Hotel Verde, активно використовуються відновлювані джерела енергії, зокрема сонячні панелі та системи рекуперації тепла. Це дозволяє не лише зменшити витрати на енергоресурси, а й значно скоротити викиди парникових газів. Для Green Park Hotel & SPA впровадження подібних технологій може стати важливим кроком у підвищенні екологічної ефективності, зважаючи на постійне зростання вартості енергоресурсів в Україні.

Не менш важливим аспектом є управління водними ресурсами, що має особливе значення для курортних територій. У готелях Європи широко застосовуються технології повторного використання води, системи збору дощової води та водозберігаючі пристрої. Наприклад, у багатьох готелях Австрії та Німеччини встановлюються системи, що дозволяють зменшити споживання води до 40%. В умовах Трускавець, де використання мінеральних вод є ключовим елементом туристичного продукту, раціональне управління водними ресурсами набуває стратегічного значення.

Окремої уваги потребує система управління відходами, яка в сучасних екоготелях базується на принципах циркулярної економіки. Європейські готелі, зокрема у країнах Скандинавії, впроваджують роздільний збір відходів, компостування органічних залишків та мінімізацію використання одноразових матеріалів. Для Green Park Hotel & SPA доцільним є впровадження аналогічних практик, що дозволить не лише зменшити негативний вплив на довкілля, а й сформувати позитивний імідж серед екологічно свідомих споживачів.

Крім технічних аспектів, важливу роль у системі екологічного менеджменту відіграє людський фактор. У провідних європейських готелях велика увага приділяється підвищенню екологічної компетентності

персоналу та інформуванню гостей щодо принципів сталого споживання. Наприклад, у готелях мережі Assor реалізуються програми екологічної освіти, що включають тренінги для працівників та інформаційні кампанії для клієнтів. Подібні заходи можуть бути впроваджені і в діяльності Green Park Hotel & SPA, що сприятиме формуванню культури відповідального споживання.

Таким чином, удосконалення системи екологічного менеджменту у діяльності Green Park Hotel & SPA має ґрунтуватися на комплексному підході, який передбачає інтеграцію технічних, організаційних та соціальних заходів. Порівняння з європейськими зразками свідчить про значний потенціал підвищення ресурсоефективності та конкурентоспроможності готелю за умови впровадження сучасних екологічних стандартів і технологій. Реалізація зазначених заходів дозволить не лише зменшити екологічне навантаження, а й забезпечити довгострокову стійкість розвитку готельного підприємства в умовах зростаючої конкуренції на ринку туристичних послуг.

3.2. Розвиток екологічного маркетингу та формування конкурентних переваг екоготелю в Трускавець

Для Green Park Hotel & SPA актуальним є позиціонування як сучасного wellness-готелю зі сталими принципами функціонування, що орієнтований на екологічно свідомих споживачів. У цьому контексті доцільним є активне використання цифрових каналів просування, зокрема онлайн-платформ бронювання, соціальних мереж та спеціалізованих туристичних ресурсів із акцентом на екологічні переваги готелю. Важливим аспектом є розробка унікального туристичного продукту, що поєднує лікувально-оздоровчі послуги з елементами екотуризму, зокрема організацію екоактивностей, використання локальних органічних продуктів та співпрацю з місцевими виробниками.

У сучасних умовах розвитку туристичної індустрії екологічний

маркетинг виступає ключовим інструментом формування конкурентоспроможності готельних підприємств, особливо в сегменті сталого туризму [12, 16, 22]. Зростання екологічної свідомості споживачів, посилення вимог до якості туристичних послуг та орієнтація на принципи відповідального споживання зумовлюють необхідність переорієнтації традиційних маркетингових підходів на екологічно орієнтовані моделі. У цьому контексті розвиток екологічного маркетингу в діяльності Green Park Hotel & SPA є важливою передумовою формування його довгострокових конкурентних переваг.

Екологічний маркетинг у готельному бізнесі передбачає не лише просування «зеленого» іміджу, але й реальне впровадження екологічних практик, які формують цінність для споживача. Аналіз діяльності Green Park Hotel & SPA свідчить про наявність передумов для розвитку такого підходу, зокрема через орієнтацію на оздоровчий туризм, використання природних ресурсів та вигідне розташування у курортній зоні. Водночас відсутність чітко сформованої екологічної маркетингової стратегії обмежує можливості ефективного позиціонування готелю на ринку.

Європейський досвід демонструє, що екологічний маркетинг є невід'ємною складовою стратегії розвитку провідних готельних мереж. Зокрема, компанія Accor реалізує глобальну програму «Planet 21», яка інтегрує екологічні принципи у всі аспекти діяльності та активно комунікується через маркетингові канали. Готелі мережі не лише впроваджують екологічні інновації, але й формують відповідний імідж через прозорість екологічної політики, інформування клієнтів та використання сертифікаційних знаків. Аналогічний підхід може бути адаптований у діяльності Green Park Hotel & SPA, що дозволить підвищити рівень довіри з боку споживачів.

Важливим елементом екологічного маркетингу є формування унікального туристичного продукту. У випадку Трускавець це може бути поєднання традиційного лікувально-оздоровчого туризму з екологічними

активностями, такими як екоекскурсії, програми детоксикації, використання органічного харчування та природних методів відновлення здоров'я. У європейській практиці подібний підхід успішно реалізується, наприклад, у готелях Австрії та Швейцарії, де екоготелі пропонують комплексні wellness-програми з акцентом на природні ресурси та екологічний спосіб життя.

Не менш важливим є розвиток цифрового маркетингу як інструменту просування екоготелю [33, 42]. Сучасні споживачі активно використовують онлайн-платформи для вибору місця відпочинку, тому ефективне представлення екологічних переваг готелю в цифровому середовищі є критично важливим. У цьому контексті Green Park Hotel & SPA доцільно активізувати використання соціальних мереж, спеціалізованих платформ бронювання та власного вебсайту для комунікації екологічних ініціатив. Важливим є також використання storytelling-підходів, які дозволяють формувати емоційний зв'язок із клієнтами через демонстрацію екологічної відповідальності.

У сучасних умовах цифрової трансформації туристичної індустрії ефективна комунікація екологічних ініціатив стає одним із ключових чинників формування конкурентних переваг готельних підприємств. Особливої актуальності це набуває для закладів, що позиціонують себе як екологічно відповідальні, зокрема для Green Park Hotel & SPA, який функціонує в умовах зростаючої конкуренції на ринку готельно-ресторанних послуг та підвищення вимог споживачів до сталості та екологічності сервісу.

Наукове обґрунтування необхідності активізації цифрової комунікації екологічних ініціатив базується на положеннях маркетингу сталого розвитку та концепції інтегрованих маркетингових комунікацій. Згідно з цими підходами, формування позитивного іміджу підприємства у сфері екологічної відповідальності здійснюється через системне та послідовне донесення інформації до цільових аудиторій із використанням різних каналів комунікації. У випадку готельного бізнесу такими каналами виступають соціальні мережі, онлайн-платформи бронювання та офіційні вебсайти

підприємств.

Застосування соціальних мереж у діяльності Green Park Hotel & SPA дозволяє забезпечити оперативну взаємодію з потенційними та реальними клієнтами, формувати емоційно забарвлений контент та підвищувати рівень залученості аудиторії. Платформи типу Instagram, Facebook та TikTok є особливо ефективними для візуалізації екологічних ініціатив, оскільки вони дозволяють демонструвати реальні практики сталого розвитку, такі як сортування відходів, енергоефективні технології, використання локальних продуктів та екологічних матеріалів.

Окреме значення має використання спеціалізованих платформ бронювання (Booking.com, Airbnb та ін.), які сьогодні виконують не лише функцію продажу послуг, але й виступають інформаційним каналом формування репутації підприємства. Наявність екологічних сертифікатів, позначок sustainability badges та відгуків користувачів підвищує рівень довіри та впливає на вибір споживача.

Не менш важливим інструментом є офіційний вебсайт готелю, який виступає базовою платформою для представлення екологічної політики підприємства. Саме тут доцільно формувати структурований контент щодо сталого розвитку, екологічних стандартів, сертифікацій, а також звітності про досягнуті результати у сфері зменшення впливу на довкілля.

Особливе місце у системі цифрових комунікацій займає storytelling-підхід, який передбачає подання інформації у формі історій. Такий підхід дозволяє трансформувати абстрактні екологічні ініціативи у зрозумілі та емоційно значущі наративи, що підвищує рівень довіри та лояльності споживачів. У випадку Green Park Hotel & SPA storytelling може включати історії впровадження енергоощадних технологій, скорочення споживання води або залучення персоналу до екологічних ініціатив.

Для систематизації запропонованих напрямів комунікаційної діяльності доцільно представити в табл. 3.2 узагальнений план реалізації цифрової екологічної комунікаційної стратегії Green Park Hotel & SPA.

Таблиця 3.2 – План цифрової комунікації екологічних ініціатив Green Park Hotel & SPA

Етап	Інструмент комунікації	Зміст діяльності	Очікуваний результат
1. Аналітичний	Вебсайт, соціальні мережі	Аналіз поточного рівня присутності екологічного контенту	Визначення слабких місць комунікації
2. Стратегічний	Маркетингова стратегія сталого розвитку	Формування концепції екологічного позиціонування	Створення єдиної комунікаційної моделі
3. Контент-розробка	Соціальні мережі (Instagram, Facebook)	Підготовка візуального та інформаційного контенту	Підвищення залученості аудиторії
4. Дистрибуція	Платформи бронювання	Розміщення екологічних переваг у профілях	Зростання рівня бронювань
5. Комунікація бренду	Вебсайт готелю	Формування розділу sustainability	Підвищення довіри клієнтів
6. Storytelling	Соціальні мережі та блог	Розповідь історій екологічних змін	Формування емоційного зв'язку
7. Моніторинг	Аналітика цифрових платформ	Оцінка ефективності комунікації	Оптимізація маркетингової стратегії

Як видно з таблиці, запропонована система цифрової комунікації передбачає поетапний підхід, який охоплює аналіз, стратегічне планування, створення контенту, його поширення та подальший моніторинг ефективності. Така структура дозволяє забезпечити комплексність управління інформаційними потоками та підвищити ефективність просування екологічних ініціатив.

Аналітичний етап є базовим, оскільки дозволяє оцінити поточний рівень представленості екологічної інформації та визначити ключові проблеми у комунікаційній політиці підприємства. На його основі формується стратегічне бачення розвитку цифрової присутності Green Park Hotel & SPA, що включає визначення цільових аудиторій, ключових повідомлень та каналів комунікації.

Наступний етап передбачає розробку контенту, який має відповідати принципам екологічної достовірності, прозорості та візуальної

привабливості. Особливу увагу слід приділяти створенню контенту, який демонструє реальні екологічні практики підприємства, що сприяє формуванню довіри з боку споживачів.

Етап дистрибуції є ключовим у забезпеченні охоплення цільової аудиторії. Використання платформ бронювання дозволяє інтегрувати екологічні характеристики безпосередньо у процес прийняття рішення про бронювання, що має безпосередній вплив на рівень попиту.

Storytelling як окремий інструмент комунікації виконує функцію емоційного залучення клієнтів. У сучасному цифровому середовищі саме емоційний компонент часто стає визначальним фактором вибору готелю, особливо серед молодших поколінь туристів, які орієнтуються на цінності сталого розвитку.

Моніторинг ефективності комунікаційної стратегії дозволяє оцінити результативність впроваджених заходів за такими показниками, як рівень залученості аудиторії, кількість бронювань, охоплення контенту та репутаційні показники.

Таким чином, запропонований підхід до цифрової комунікації екологічних ініціатив Green Park Hotel & SPA є науково обґрунтованим та відповідає сучасним тенденціям розвитку маркетингу сталого туризму. Його впровадження дозволить не лише підвищити рівень інформованості споживачів про екологічну діяльність підприємства, але й зміцнити його конкурентні позиції на ринку готельно-ресторанних послуг.

Формування конкурентних переваг екоготелю нерозривно пов'язане з розвитком партнерських відносин та інтеграцією у туристичні кластери. У Трускавець доцільним є об'єднання готелів, санаторіїв, ресторанів та туристичних операторів у єдину систему, орієнтовану на розвиток сталого туризму. Європейський досвід свідчить, що такі кластери сприяють підвищенню ефективності маркетингової діяльності, оптимізації витрат та формуванню комплексного туристичного продукту.

Розвиток екологічного маркетингу в діяльності Green Park Hotel &

SPA має ґрунтуватися на комплексному підході, що поєднує реальне впровадження екологічних практик із їх ефективною комунікацією. Порівняння з європейськими зразками свідчить, що саме інтеграція екологічних принципів у маркетингову стратегію дозволяє сформувати стійкі конкурентні переваги та забезпечити довгострокову ефективність функціонування готельного підприємства в умовах динамічного розвитку туристичної галузі.

Розвиток екологічного маркетингу в діяльності Green Park Hotel & SPA дійсно потребує системного підходу, який поєднує реальне впровадження екологічних практик із їхньою прозорою, послідовною та довірливою комунікацією. У сучасних умовах сталого розвитку туристичної індустрії екологічний маркетинг перестає бути лише інструментом просування послуг і трансформується у стратегічну складову управління конкурентоспроможністю готельного підприємства.

Наукове обґрунтування доцільності інтеграції екологічного маркетингу базується на положеннях концепції сталого маркетингу та теорії зацікавлених сторін (stakeholder theory). Відповідно до цих підходів, сучасний готель повинен враховувати інтереси не лише споживачів, але й суспільства в цілому, включаючи екологічні аспекти своєї діяльності. У цьому контексті екологічний маркетинг виконує функцію інструменту гармонізації економічних, соціальних та екологічних інтересів.

Для Green Park Hotel & SPA особливо важливим є перехід від фрагментарних екологічних ініціатив до інтегрованої системи екологічного маркетингу, що включає реальне впровадження ресурсозберігаючих технологій, екологічне управління операційними процесами та активну комунікацію цих дій цільовим аудиторіям. Практика європейських готельних мереж показує, що саме така інтеграція дозволяє не лише зменшити екологічне навантаження, але й суттєво підвищити ринкову вартість бренду. Порівняльний аналіз української та європейської практики екологічного маркетингу в готельному бізнесі наведено в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3 – Порівняння підходів до екологічного маркетингу: Green Park Hotel & SPA та європейські готельні практики

Критерій	Green Park Hotel & SPA (Україна)	Європейські готельні практики
Рівень інтеграції екологічних принципів	Часткова інтеграція, переважно окремі ініціативи	Повна інтеграція у бізнес-модель
Стратегія екологічного маркетингу	Фрагментарна, орієнтована на просування послуг	Системна, частина корпоративної стратегії
Комунікація екологічних практик	Обмежена присутність у цифрових каналах	Комплексна багатоканальна комунікація
Використання сертифікацій (Green Key, EU Ecolabel)	Початковий або обмежений рівень	Масове впровадження як стандарту ринку
Робота з клієнтською поведінкою	Орієнтація на ціну та сервіс	Орієнтація на цінності сталого споживання
Storytelling у маркетингу	Використовується епізодично	Системний інструмент бренд-комунікації
Рівень цифровізації маркетингу	Середній рівень (соціальні мережі, сайт)	Високий рівень (AI, CRM, персоналізація)
Ефект для конкурентоспроможності	Помірний, локальний вплив	Сильний, міжнародна конкурентна перевага

Аналіз даних таблиці свідчить, що основною відмінністю між Green Park Hotel & SPA та європейськими готельними практиками є рівень системності впровадження екологічного маркетингу. Якщо в Україні екологічні ініціативи часто мають характер окремих проєктів або маркетингових кампаній, то в європейській практиці вони інтегровані у всі рівні управління підприємством, включаючи стратегічне планування, операційну діяльність та бренд-комунікацію.

Важливим елементом є також підхід до формування споживчої поведінки. У європейських країнах активно формується культура сталого споживання, де екологічні характеристики готелю є одним із ключових критеріїв вибору. Це стимулює підприємства впроваджувати більш глибокі екологічні стандарти та активно комунікувати їх через різні канали. У випадку Green Park Hotel & SPA цей процес лише формується, що свідчить про наявність значного потенціалу для розвитку.

Окремо слід відзначити роль цифрових технологій у розвитку екологічного маркетингу. Європейські готелі активно використовують системи CRM, персоналізовані маркетингові платформи, аналітику великих даних та автоматизовані системи комунікації з клієнтами. Це дозволяє не лише ефективніше просувати екологічні послуги, але й формувати індивідуалізовані пропозиції для різних сегментів туристів. У Green Park Hotel & SPA цифрові інструменти використовуються переважно на базовому рівні, що обмежує можливості глибокої персоналізації маркетингових комунікацій.

З точки зору наукового підходу, інтеграція екологічного маркетингу у діяльність готельного підприємства передбачає реалізацію трьох ключових рівнів: операційного, комунікаційного та стратегічного. Операційний рівень включає впровадження екологічних практик у щоденну діяльність (енергозбереження, управління відходами, використання екологічних матеріалів). Комунікаційний рівень передбачає донесення інформації про ці практики до споживачів через маркетингові канали. Стратегічний рівень полягає у формуванні довгострокової екологічної позиції бренду.

У цьому контексті Green Park Hotel & SPA має значний потенціал для підвищення ефективності своєї діяльності шляхом переходу до інтегрованої моделі екологічного маркетингу. Така модель дозволить не лише покращити екологічні показники, але й зміцнити репутаційні позиції підприємства на ринку туристичних послуг, особливо серед міжнародних туристів, для яких екологічна відповідальність є важливим критерієм вибору. Проведене порівняння демонструє, що основним стратегічним напрямом розвитку Green Park Hotel & SPA має стати поглиблення інтеграції екологічних принципів у маркетингову діяльність із одночасним розширенням цифрових каналів комунікації та впровадженням сучасних інструментів формування екологічного бренду. Це забезпечить підприємству довгострокові конкурентні переваги та відповідність європейським стандартам сталого розвитку.

Крім того, формування конкурентних переваг передбачає інтеграцію готелю у регіональні туристичні кластери та розвиток партнерських відносин із іншими суб'єктами туристичної індустрії. Це сприятиме підвищенню привабливості Трускавець як центру сталого туризму та забезпечить довгострокову конкурентоспроможність екоготелю в умовах динамічного розвитку туристичного ринку.

Висновки до розділу 3.

У результаті аналізу встановлено, що одним із пріоритетних напрямів розвитку Green Park Hotel & SPA є впровадження інтегрованої системи екологічного менеджменту, яка базується на міжнародних стандартах сталого розвитку. Зокрема, обґрунтовано доцільність застосування підходів, що передбачають системне планування, реалізацію, моніторинг та постійне вдосконалення екологічної діяльності підприємства. Це дозволяє забезпечити більш ефективне використання ресурсів, зменшити негативний вплив на довкілля та підвищити загальну ефективність управління готелем.

Важливим результатом дослідження є визначення необхідності оптимізації ресурсоефективності діяльності готелю, зокрема у сфері енергоспоживання, водокористування та управління відходами. Доведено, що впровадження сучасних екологічних технологій та управлінських практик дозволяє не лише зменшити операційні витрати, але й підвищити рівень відповідності підприємства міжнародним стандартам екологічної безпеки та сталого розвитку.

Окрему увагу приділено розвитку екологічного маркетингу як ключового інструменту формування конкурентних переваг Green Park Hotel & SPA. Встановлено, що ефективне просування екологічних ініціатив через цифрові канали комунікації, соціальні мережі, офіційний вебсайт та спеціалізовані платформи бронювання є важливим чинником підвищення впізнаваності бренду та формування позитивного іміджу підприємства серед

цільової аудиторії.

Обґрунтовано доцільність використання storytelling-підходів у маркетинговій діяльності, які дозволяють формувати емоційний зв'язок між готелем та споживачами. Такий підхід сприяє більш глибокому сприйняттю екологічних цінностей підприємства та підвищує рівень довіри до його діяльності. Водночас встановлено, що недостатній рівень системності у комунікації екологічних ініціатив обмежує потенціал маркетингового впливу, що потребує подальшого вдосконалення.

Узагальнення результатів третього розділу дозволяє констатувати, що ефективний розвиток екоготелю в сучасних умовах можливий лише за умови поєднання двох взаємопов'язаних компонентів: впровадження дієвої системи екологічного менеджменту та формування активної комунікаційної політики, орієнтованої на просування принципів сталого розвитку.

Таким чином, запропоновані у третьому розділі рекомендації мають практичне значення для Green Park Hotel & SPA, оскільки їх впровадження сприятиме підвищенню рівня екологічної ефективності, зміцненню конкурентних позицій підприємства на ринку готельно-ресторанних послуг та його інтеграції у сучасний європейський простір сталого туризму.

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження було розкрито теоретичні основи функціонування екоготелів як специфічного сегмента готельно-ресторанного бізнесу, що базується на принципах сталого розвитку. Встановлено, що екоготелі є не лише засобами розміщення, орієнтованими на мінімізацію негативного впливу на довкілля, але й складними соціально-економічними системами, які інтегрують екологічні, економічні та соціальні цілі. Їх діяльність ґрунтується на ресурсозбереженні, енергоефективності, раціональному використанні водних ресурсів, зменшенні відходів та підвищенні екологічної свідомості персоналу і споживачів.

Дослідження міжнародних стандартів екологічної сертифікації, зокрема системи Green Key, дозволило визначити, що сучасні механізми екологічного менеджменту в готельному бізнесі мають комплексний характер і охоплюють усі рівні управління підприємством. Вони спрямовані на впровадження системного підходу до екологічної діяльності, що включає планування, реалізацію, контроль і постійне вдосконалення процесів. Встановлено, що екологічна сертифікація є важливим інструментом підвищення конкурентоспроможності готельних підприємств, оскільки формує їх позитивний імідж та підвищує довіру споживачів.

У межах першого розділу також було проаналізовано особливості управління екоготелями в умовах сталого розвитку туристичної індустрії. Доведено, що сучасні тенденції розвитку туризму визначають необхідність інтеграції екологічних принципів у стратегічне управління готельними підприємствами. Це зумовлено зростанням екологічної свідомості туристів, посиленням регуляторних вимог та глобальною орієнтацією на сталий розвиток.

У другому розділі роботи здійснено аналіз ролі екоготелів у розвитку готельної галузі Львівської області, яка є одним із провідних туристичних регіонів України. Встановлено, що впровадження екологічних практик у

діяльність готельних підприємств регіону сприяє підвищенню його туристичної привабливості, диверсифікації туристичного продукту та інтеграції у європейський туристичний простір.

Особливу увагу приділено аналізу діяльності Green Park Hotel & SPA у м. Трускавець. Встановлено, що підприємство має потенціал для розвитку як екоготель, оскільки частково впроваджує елементи ресурсозбереження та екологічного менеджменту. Водночас виявлено, що існуюча система управління екологічними процесами потребує подальшого удосконалення, зокрема у частині системності підходу, розширення екологічної сертифікації та активізації комунікації екологічних ініціатив.

У третьому розділі роботи обґрунтовано напрями вдосконалення управління екоготелями в сучасних умовах розвитку туристичної галузі на прикладі Green Park Hotel & SPA. Запропоновано удосконалення системи екологічного менеджменту шляхом впровадження інтегрованого підходу до управління ресурсами, що передбачає оптимізацію енергоспоживання, водокористування та управління відходами. Обґрунтовано доцільність впровадження міжнародних стандартів екологічного менеджменту, які дозволяють підвищити ефективність управлінських процесів та забезпечити відповідність міжнародним вимогам.

Окремо розглянуто розвиток екологічного маркетингу як інструменту формування конкурентних переваг екоготелю. Доведено, що ефективна комунікація екологічних ініціатив через цифрові канали, соціальні мережі та спеціалізовані платформи бронювання сприяє підвищенню впізнаваності бренду та формуванню лояльності клієнтів. Важливу роль відіграє використання storytelling-підходів, які дозволяють створювати емоційний зв'язок між підприємством та споживачами, підкреслюючи його екологічну відповідальність.

Узагальнюючи результати дослідження, слід зазначити, що управління екоготелями є складним багаторівневим процесом, який потребує поєднання стратегічного планування, операційного управління та ефективної

комунікації. Екологічна сертифікація виступає ключовим інструментом підвищення конкурентоспроможності підприємств готельного господарства, оскільки забезпечує їх відповідність міжнародним стандартам сталого розвитку. Отримані результати підтверджують доцільність подальшого розвитку екоготелів як важливого елементу сталого розвитку туристичної індустрії України та інтеграції національного готельного бізнесу у європейський екологічний простір.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Безхлібна А. П., Белікова М. В., Бобрикін П. В. Стратегічні підходи для підвищення якості обслуговування підприємств туристичного та готельно-ресторанного бізнесу. *Індустрія туризму і гостинності в Центральній і Східній Європі*. 2026. № 14. С. 14–22.
2. Безхлібна А. П., Матахнюк К. С. Управління рекреаційним потенціалом регіонів. *Світові досягнення і сучасні тенденції розвитку туризму та готельно-ресторанного господарства*: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. Запоріжжя, 2025. С. 212–215.
3. Бойко М. Г. Екологічні аспекти розвитку туризму. *Економіка та держава*. 2021. № 4. С. 45–49.
4. Вакуленко Л. О., Прус В. Л. Екодизайн об'єктів готельно-ресторанного бізнесу. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку сфери гостинності, туризму та рекреації*: матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. Запоріжжя, 2025. С. 458 – 462.
5. Ганич Н. М., Гаталяк О. М. Екологізація готельного та ресторанного бізнесу. *Географія та туризм*. 2018. № 45. С. 112–120.
6. Гіренко Н., Крамаренко Д. Перспективи розвитку зеленого готельного бізнесу. *Development Service Industry Management*. 2025. № 10 (26). С. 207-213. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2025-10\(26\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2025-10(26)).
7. Гості Львова у 2024 році – хто вони. Дослідження. URL: <https://lviv.travel/ua/news/hosts-lvova-u-2024-khto-vony-doslidzhennia> (посилання дійсне на 30.04.2026 р.).
8. Дяченко Т. А. Сталий розвиток готельного господарства в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 6. С. 78–83.
9. Загорянська О. І. Оцінка конкурентоспроможності екологічних готелів. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. № 22. С. 456–460.
10. Ільницька-Гикавчук Г. Я. Сучасний стан та перспективи розвитку

еко-готелів в Україні. *Mechanism of Economic Regulation*. 2024. № 104. С. 42-45. DOI: <https://doi.org/10.32782/mer.2024.104.05>.

11. Каленська В., Любченко В. Зелений готельний бізнес як складова сталого розвитку. *Tourism and Hospitality*. 2024. С. 30-37. DOI: <https://doi.org/10.32782/tourismhospcee-9-4>.

12. Конарівська О., Опанащук Ю., Лігостаєв В., Опанащук М. Зарубіжний досвід застосування економічних інструментів державного стимулювання екологізації готельного бізнесу. *Innovations and Technologies in the Service Sphere and Food Industry*. 2025. С. 70-75. DOI: [https://doi.org/10.32782/2708-4949.4\(18\).2025.10](https://doi.org/10.32782/2708-4949.4(18).2025.10).

13. Коваленко О. В. Інноваційні підходи до екологізації туристичного бізнесу. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2021. № 39. С. 134–138.

14. Красномовець В. А. Програми екологічної сертифікації підприємств готельної сфери. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2024. № 20. С. 275-285. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2024.20.33>.

15. Літвак О. В. Тенденції розвитку екологічної сертифікації та маркування в країнах Європейського Союзу. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 50. С. 203-210. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-30>.

16. Мамонтенко Н. Ю. Сталий розвиток готельного бізнесу в Україні: стимули, перешкоди і найкращі практики. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 54. С. 308-313. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-54-47>.

17. Мельник Л. Г. Екологічний менеджмент у сфері туризму. *Економіка природокористування*. 2020. № 2. С. 52–58.

18. Новак У. Я. Екологізація готельного бізнесу: особливості сучасних тенденцій. *Український економічний часопис*. 2024. № 7. С. 57-64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2024-7-9>.

19. Павленко І. В. Роль екосертифікації у туризмі. *Туризм і гостинність*. 2022. № 3. С. 72–76.

20. Соловій І. П., Адамовський О. М. Сертифікація сталого туризму.

Економічний простір. 2021. № 185. С. 110-114. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/185-20>.

21. Терещук Н. В. Екологізація готельно-ресторанного бізнесу. *Вісник ОНУ*. 2023. Т. 28, № 1 (42). С. 105-114. DOI: [https://doi.org/10.18524/2303-9914.2023.1\(42\).282240](https://doi.org/10.18524/2303-9914.2023.1(42).282240).

22. Черевична Н., Середенко В., Сребнюк К. Сучасні екологічні інновації та їх вплив на ефективність роботи готельних підприємств України // *Таврійський науковий вісник*. 2025. С. 259-265. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2025.23.31>.

23. Шувар Н. М., Закалик Г. М., Удуд І. Р. Перспективи розвитку еко-готелів в Україні. *Економіка і суспільство*. 2018. № 19. С. 620–624.

24. Achasova A. O., Achasov A. B. The European Green Deal and prospects for Ukraine. *Man and Environment Issues of Neoecology*. 2024. № 41. P. 33–56. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-4224-2024-41-03>.

25. Adiguzel Istil S. Impact of the European Green Deal and circularity on LEED projects. *Proceedings of the 2nd International Symposium on Innovations in Civil Engineering and Technologies*. 2024. P. 1–10.

26. Bezkhlibna A., Byelikova M. Implementation of ISO Standarts as a component of strategic management in the hospitality industry. *Світові досягнення і сучасні тенденції розвитку туризму та готельно-ресторанного господарства: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. здобувачів вищ. освіти і молодих уч., м. Запоріжжя, 11-12 листопада 2025 р. Запоріжжя, 2025*. С. 373 – 375

27. Bezkhlibna A., Byelikova M. Environmentally sustainable construction projects in the hospitality industry. *Проблеми та перспективи розвитку підприємництва: матеріали XIX Міжнародної науково-практичної конференції. м. Харків, 26 листопада 2025 року. Х.: ХНАДУ. 2025*. С. 120 - 121.

28. Bezkhlibna A., Byelikova M. EU environmental and energy efficiency regulations in the development of the european hotel sector. *Стратегічні*

пріоритети розвитку економіки, менеджменту, сфери обслуговування та права в умовах інтеграційних процесів: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, ХДУ, 13-14 листопада 2025 р., за ред. Мельникової К.В. Івано-Франківськ: ХДУ, 2025. С. 379 – 381.

29. Bezkhlibna A., Shvets Y. Development of Green certification (LEED, BREEAM) for hotel business real estate properties. *Світові досягнення і сучасні тенденції розвитку туризму та готельно-ресторанного господарства*: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. здобувачів вищ. освіти і молодих уч., м. Запоріжжя, 11-12 листопада 2025 р. Запоріжжя, 2025. С. 376 – 378.

30. Bezkhlibna A., Zhuravlova S. Ensuring the competitiveness of coastal regions through the development of the tourism business. *Data-Centric Business and Applications*. 2026. Vol. 272. P. 311–329. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-032-06608-4_16.

31. Bogojevic S. Carbon removals, ecosystems and the European Green Deal. *European Law Open*. 2024. Vol. 3. P. 199–208. DOI: <https://doi.org/10.1017/elo.2024.11>.

32. Booking. URL: [booking.com](https://www.booking.com) (посилання дійсне на 30.04.2026 р.).

33. But T. Analysis of the tourism industry competitiveness in the Czech regions. *Journal of Competitiveness*. 2024. Vol. 16, No. 3. P. 1–25. DOI: <https://doi.org/10.7441/joc.2024.03.01>.

34. Byelikova M., Bezkhlibna A., Polyezhayev Y., Zaytseva V., Pukhalska H. Information and digital business security in tourism as a component of the coastal region competitiveness. In: *Data-Centric Business and Application: Modern Trends in Financial and Innovation Data Process. Lecture Notes on Data Engineering and Communications Technologies*. Cham: Springer, 2023. Vol. 1. Chapter 6. P. 1–28. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-031-54012-7>.

35. Denmark, Netherlands and UK: Which European countries rank highest for climate performance? *Euronews*. 2024. URL: <https://www.euronews.com> (дата звернення: 17.04.2026).

36. European Commission. EU Ecolabel Tourist Accommodation. URL:

<https://environment.ec.europa.eu> (дата звернення: 17.04.2026).

37. Green Key International. URL: <https://www.greenkey.global> (дата звернення: 17.04.2026).

38. Green park hotel. URL: www.greenparkhotelandspa.com.ua/ (дата звернення: 17.04.2026).

39. International Monetary Fund. World Economic Outlook. 2025. URL: <https://www.imf.org> (дата звернення: 17.04.2026).

40. Li J. et al. Sustainable tourist behavior. *Sustainable Development*. 2024. DOI: <https://doi.org/10.1002/sd.2859>.

41. Ma Y. et al. Interconnected eco-consciousness. *Sustainability*. 2024. DOI: <https://doi.org/10.3390/su16156559>.

42. Nagy G. et al. Public participation in the European Green Deal. *Societies*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.3390/soc15030049>.

43. Otsu K., Maso J. Digital twins and Green Deal. *Remote Sensing*. 2024. DOI: <https://doi.org/10.3390/rs16193672>.

44. Palmisano O. G. et al. EU Green Deal implementation. *Land*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.3390/land14010141>.

45. Regions and cities shaping the European Green Deal 2.0. 2025. URL: <https://op.europa.eu> (дата звернення: 17.04.2026).

46. WTTC. Sustainable Travel Reports. URL: <https://wttc.org> (дата звернення: 17.04.2026).

47. Zhang Y., Zhao H., Zaman U. Eco-consciousness in tourism: A psychological perspective on green marketing and consumer behavior. *Acta Psychologica*. 2025. Vol. 255. Article 104951. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2025.104951>.

ДОДАТКИ

Додаток А

Рис. А.1 – Зовнішній вигляд готелю Green Park